

**Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda**

**Tájékoztató
a nyugdíjrendszerről**

2019

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A **Minisztérium** postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az Ügyfélszolgálati Iroda elérhetőségei:
Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi_eroforrasok_miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

Személyes ügyfélfogadás

Hétfő-szerda-péntek: 9-12 óráig

Kedd-csütörtök: 13-16 óráig

Idős- és családjegyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a **795-3168-as** telefonszámon.

KÉSZSÉGGEL ÁLLUNK RENDELKEZÉSÉRE!

TARTALOMJEGYZÉK

A nyugdíjrendszer rövid bemutatása	3.
Társadalombiztosítási nyugdíjszolgáltatások	4.
I. Saját jogú ellátások	4.
1. Öregségi nyugdíj	5.
2. A nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíja	6.
3. A saját jogú nyugdíjak megállapításával kapcsolatos szabályok	9.
3.1 A szolgálati idő	9.
3.2 Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározása, az öregségi nyugdíj összege	14.
4. Nyugdíj melletti munkavégzés szabálya	16.
II. Hozzá tartozói nyugellátások	20.
1. Özvegyi nyugdíj	20.
1.1 Ideiglenes özvegyi nyugdíj	22.
1.2 Özvegyi nyugdíj	22.
2. Árvaellátás	23.
3. Szülői nyugdíj	28.
4. Baleseti hozzátartozói ellátás	29.
III. A nyugellátások iránti igény érvényesítése	31.
IV. Nyugellátások folyósítása	42.
V. Jogorvoslat	43.
VI. A nyilvántartás adatainak egyeztetése és a szolgálati időjogosultsági idő igazolása	45.
VII. Nyugdíjmelés, nyugdíjprémium	47.
VIII. Kivételes (méltányossági) nyugellátás, kivételes nyugdíjmelés	49.
1. Kivételes nyugellátás megállapítása	49.
2. Kivételes nyugdíjmelés	51.
3. Egyszeri segély	53.
IX. A nyugdíjasok és a korhatár előtti ellátásban részesülők adó- és járulékfizetési kötelezettsége	55.
X. Nemzetközi nyugdíjügyek	57.
XI. Intézmények	62.

Az állami nyugdíjrendszer célja, hogy az időskor, illetve közeli hozzátartozó halála esetén a jövedelembiztonságot megalapozza. Az állami nyugdíjrendszerben az ellátásra való jogosultság nyugdíjjárulék fizetésén alapul. Az állam garantálja a nyugdíjak kifizetését, valamint biztosítja a nyugellátások reálértékének megőrzését.

A társadalombiztosítási nyugellátások kifizetésének fedezetét a Nyugdíjbiztosítási Alap biztosítja. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeit a természetes személyek által befizetett nyugdíjjárulékok, a foglalkoztatók által e célra fizetett közterhek, a központi költségvetésből biztosított források és a törvényben meghatározott egyéb bevételek képezik.

Az időskori jövedelembiztonság megteremtésében viselt egyéni felelősség és az öngondoskodás érvényre juttatása érdekében a tagok önkéntes részvételével – törvényben meghatározott feltételek szerint – kiegészítő nyugdíjintézmények működhethetnek.

2019. február

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

A NYUGDÍJRENDSZER RÖVID BEMUTATÁSA

A nyugdíjbiztosítás rendszerének átfogó reformjára utoljára 1997-ben került sor. A reform következtében kialakult a nyugdíjrendszer úgynevezett hárompilléres modellje, amelyben az első pillért, a felosztó-kirovó elven működő társadalombiztosítási nyugdíjrendszert (1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) és a végrehajtására kiadott 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (TnyR.)), kiegészítette a tőkefedezeti elven működő, ugyancsak kötelező magánnyugdíjpénztári rendszer (1997. évi LXXXII. törvény) illetve az önkéntes nyugdíjpénztárak rendszere (1993. évi XCVI. törvény), mely később kiegészült a negyedik pilléreként emlegetett, szintén önkéntes, nyugdíj-előtakarékossági számlákkal (2005. évi CLVI. törvény).

Az első pillérnek nevezett kötelező nyugdíjbiztosítás, **felosztó-kirovó elven** működik. Ebben az időskori ellátások a társadalmi szintű szolidaritáson alapulnak, amelyben az aktív korosztályok mindenkori járulék-befizetési teremtik meg a nyugdíjak fedezetét. A rendszerbe befolyó pénzt azonnal felosztják azok között a nyugdíjasok között, akik jogosultságukat aktív korukban a korábbi járulékfizetésükkel teremtették meg.

Az Országgyűlés által elfogadott 2010. évi C. és CI. törvények nyomán jelentősen **átalakult a magán-nyugdíjpénztári rendszer**. Az intézkedések eredményeképpen a magán-nyugdíjpénztárak tagságának túlnyomó hányada átlépett a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, ezzel gyakorlatilag megszűnt a nyugdíjrendszer 2. pillére.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer kiegészítésére továbbra is alapvetően változatlan feltételekkel működnek az **önkéntes kiegészítő nyugdíjpénztárak**, amelyek egyösszegű, vagy járadékszolgáltatást nyújthatnak.

A törvény háromfajta pénztár létrehozását teszi lehetővé

- **nyugdíjpénztár**, amely meghatározott feltételek mellett nyugdíj-szolgáltatást nyújthat
- **önsegélyező pénztár**, amely a munkanélküliek, keresőképtelenek segélyezését végzi, valamint kiegészítő, szociális, gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-, illetve hátramaradotti támogatást nyújt,
- **egészségpénztár**, mely egészségvédelmi programok szervezését és finanszírozását, valamint egészségügyi szolgáltatások vásárlását, továbbá pénzbeli ellátások nyújtását teszi lehetővé.

A nyugdíjbiztosítással összefüggő feladatokat az alábbi szervek látják el:

A Kormány nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként

- a fővárosi és megyei kormányhivatalnak a kijelölt járási (fővárosi kerületi) hivatalát,
- a fővárosi és megyei kormányhivatalt a Pest Megyei Kormányhivatal kivételével (a továbbiakban: kormányhivatal),
- a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságát
- a Kincstár központi szervét (a továbbiakban: Központ) jelöli ki.

A Kormány nyugdíjfolyósító szervként a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot jelöli ki.

A Kormány központi nyugdíjbiztosítási szervként a Központot jelöli ki.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSOK

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében az alábbi nyugdíjszolgáltatások megállapítására van lehetőség:

- **saját jogú nyugellátás:**
az öregségi nyugdíj (ide értve a nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíját),
- **hozzátartozói nyugellátások:**
 - az özvegyi nyugdíj,
 - az árvaellátás,
 - a szülői nyugdíj,
 - a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
 - az özvegyi járadék.

I. SAJÁT JOGÚ ELLÁTÁSOK

- **Az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek öregségi nyugdíja**
- **A nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíja**

1. Öregségi nyugdíj

Öregségi nyugdíjra jogosultságot több feltétel egyidejű teljesítésülése esetén lehet szerezni, ezek:

- az előírt nyugdíjkorhatár betöltése,
- az előírt minimális szolgálati idő,
- életkorra tekintet nélkül 40 év jogosultsági idő.

Ki jogosult öregségi teljes nyugdíjra?

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a születési évének megfelelő öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik. Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik.

Ki kaphat öregségi résznyugdíjat?

Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik.

Miért vált indokolttá a nyugdíjkorhatár emelése?

A nyugdíjrendszer hosszabb távú fenntarthatóságának egyik legfontosabb eszköze, hogy legalább a várható élettartam emelkedésével arányosan emelkedjen a nyugdíjkorhatár is.

Az egyes korosztályoknak mennyi az öregségi nyugdíjkorhatára?

A korhatáremelés születési évjáratonként 6 hónapos fokozatos emeléssel valósul meg:

A nyugdíjkorhatár fokozatos emelése születési korosztályonként		
Születési év	Öregségi nyugdíjkorhatár	Öregségi nyugdíjra jogosultság időpontja
1953	63	2016
1954	63,5	2017. II. félév 2018. I. félév
1955	64	2019
1956	64,5	2020. II. félév 2021. I. félév
1957	65	2022
1958	65	2023

A korhatár-emelés hatása az özvegyi nyugdíjasokra

Az özvegyi nyugdíj felélése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani. Ha tehát az özvegyet időközben érinti is a korhatár-emelés, az özvegyi nyugdíj felélése szempontjából továbbra is azt a korhatárt kell figyelembe venni, amely a jogszerző halálakor vonatkozott az özvegyre.

2. A nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíja

Ki jogosult a 40 éves kedvezményes nyugdíj igénybevételére?

Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik.

Az öregségi nyugdíj folyósítását – a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

Mely esetben nem állapítható meg a kedvezményes nyugellátás?

Az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet, olyan nő esetén pedig, akinek gyermekek otthongondozási díját, vagy a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, vagy aki 1998. január 1-jét megelőzően ezzel egy tekintet alá eső szolgálati időt szerzett, a harminc évet.

Mi számít jogosultsági időnek?

Jogosultsági időnek minősül a

- kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint
- a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban,
- gyermekgondozási díjban,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben,
- gyermeknevelési támogatásban,
- gyermekek otthongondozási díjában és
- a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel, vagy ezekkel egy tekintet alá eső, 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő.

Az ötödik, és minden további gyermek figyelembevételével a 32 év munkajövedelem utáni járulékfizetési idő egy-egy évvel csökken, és ennyivel emelkedik a gyermeknevelési ellátás folyósítási ideje alapján beszámítható idő. Legalább 25 év munkavégzéssel megalapozott szolgálati időt azonban a

tizenegyedik, vagy több gyermekes igénylőnek is igazolnia kell a kedvezményre jogosultsághoz.

A fentiek alkalmazása során

- a gyermekgondozást segítő ellátásban eltöltött idővel egy tekintet alá esik a háromévesnél fiatalabb gyermek gondozásával (ha a szülő a gyermek gondozása miatt fizetés nélküli szabadságban részesült) szerzett szolgálati idő,
- a gyermekek otthongondozási díjában eltöltött idővel egy tekintet alá esik: a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos, tizenkét évesnél fiatalabb vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermek gondozásával (ha a szülő a gyermek gondozása miatt fizetés nélküli szabadságban részesült) szerzett szolgálati idő, valamint a háromévesnél idősebb, de tízévesnél fiatalabb, tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermek gondozására tekintettel megállapított gyermekgondozási segélyben eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

Kit tekintünk saját háztartásban nevelt gyermeknek a jogosultsági idő kiszámítása során?

Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakokra került ki, vagy személyére tekintettel családi pótlékot folyósítottak.

Milyen időszakot tekintünk keresőtevékenységgel járó, vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett jogosultsági időnek?

A fentiek alkalmazása során, kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett jogosultsági időnek

- a) az 1997. december 31-ét követően a Tbj. 5. § (1) bekezdés a), b) és e)-k) pontjában, valamint (2) és (3) bekezdésében meghatározott jogviszonyban - ideértve az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatást, a szakmunkástanuló kötelező nyári gyakorlatát, valamint a szakközépiskolai tanuló biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban eltöltött nyári gyakorlatát, továbbá a Tbj. 1998. január 1-je és 1999. december 31-e között hatályos 7. § (2) bekezdése szerinti biztosítási időt is ;
- b) az 1998. január 1-jét megelőzően a 168/1997. (X. 6.) kormányrendelet 12. §-ában felsorolt jogviszonyokban töltött időtartamok minősülnek (Ilyenek például a kisiparosként, a magánkereskedőként, a gazdasági munkaközösség tagjaként, az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoport tagjaként, a

kisszövetkezet tagjaként, a külföldi munkavállalóként, az ügyvédi, illetőleg a jogtanácsosi munkaközösség tagjaként szerzett szolgálati idő(k).)

A felsorolt jogviszonyokon kívül jogosultsági időnek minősül:

- a prémiumévek programban való részvétel időtartama függetlenül attól, hogy a résztvevőt munkavégzésre kötelezték vagy sem,
- az alkalmi munkavállalói könyvvél történő foglalkoztatás ideje, vagyis az ezen időszakban végzett alkalmi munkavállalói napok,
- az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény hatálya alá tartozó munkavégzés időtartama,
- a gyermekgondozási segély folyósítása alatti - a vonatkozó jogszabályban engedélyezett - munkavégzés időtartama (figyelemmel arra, hogy ilyen esetben a gyes munkavégzéssel azonos időtartamra eső folyósítási idejét „gyermekneveléssel töltött időként” a szolgálati idő kétszeres számításának tilalma miatt nem lehet beszámítani),
- a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagként egyébként szolgálati időnek minősülő időtartam azzal, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag esetén kizárólag a tagság időtartama minősül jogosultsági időnek, az első belépés teljes naptári éve nem,
- a szakmunkástanuló, a szakközépiskolai tanuló kötelező nyári gyakorlata, amennyiben arra bejelentési adat található, ideértve természetesen az egyéb tanulmányokat folytató személy nyári szünetben történő munkavégzésének időtartamát is,
- a karkedvezményre jogosító munkavégzés időtartama az öregségi nyugdíjjogosultságra vonatkozó általános szabályok szerint,
- a Tny. 39. §-ának hatálya alá tartozó időtartam az arányos szolgálati idő számítás alkalmazása nélkül.

Mely időtartamot nem lehet jogosultsági időként figyelembe venni?

Jogosultsági időként nem vehető figyelembe

- a munkanélküli ellátás folyósításának időtartama,
- az egyébként szolgálati időként elismerhető tanulmányi idő,
- a passzív, vagyis a biztosítási jogviszony megszűnését követően folyósított táppénz időtartama,
- az 1998. január 1-jét megelőzően - nem gyermekgondozás vagy gyermekápolás miatt igénybevett - fizetés nélküli szabadság szolgálati időnek minősülő első 30 napja,
- 18. életévét betöltött tartósan beteg közeli hozzátartozó gondozása miatt folyósított ápolási díj időtartama,
- a Tbj. 34. § (1) bekezdésében foglalt megállapodással szerzett szolgálati idő.

Hogyan számítják ki a 40 éves kedvezményes nyugdíj összegét?

A kedvezményre jogosultak nyugdíjának összegét az általános szabályok szerint számítják ki, részükre csökkentés nélküli öregségi nyugdíjat állapítanak meg.

A nők 40 éves kedvezményes öregségi nyugdíjazási lehetőségén túlmenően van-e mód az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt nyugdíjat igénybe venni?

2012. január elsejétől a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény rendelkezései nyomán a nyugdíjkorhatár betöltése előtt nyugellátás megállapítására nincs lehetőség.

3. A saját jogú nyugdíjak megállapításával kapcsolatos szabályok Mitől függ az öregségi nyugdíj összege?

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

3.1 A szolgálati idő

Milyen időtartamokat tekintünk szolgálati időnek?

Azokat az időszakokat (pl. munkaviszony tartama, egyéni vagy társas vállalkozás folytatása), amely alatt a biztosított (foglalkoztatott magánszemély, egyéni vagy társas vállalkozó, őstermelő) nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett.

Mely jogszabály határozza meg azokat az időszakokat, amelyek nyugdíjszerző szolgálati időnek számítanak?

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és a végrehajtására kiadott 168/1997. évi (X. 6.) Korm. rendelet tételesen meghatározza a szolgálati időként figyelembe vehető és figyelembe nem vehető időtartamokat.

Mit jelent a szolgálati idő kapcsán a szerzett jog továbbvitele?

A szolgálati idő szabályai 1998. január 1-jétől változtak, de a biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát továbbra is az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell figyelembe venni.

Hogyan kell a szolgálati időt számításba venni?

A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

Mikor csökkentik arányosan a szolgálati időt?

A 2003. december 31-ig hatályos szabály szerint, az 1996. december 31-ét követő időszakban, ha a biztosított – nyugdíjjáruelék alapjául szolgáló – keresete a minimálbérnél kevesebb volt, akkor olyan arányban lehet ezt az időszakot szolgálati időként figyelembe venni, ahogy a kereset aránylik a minimálbérhez. Ha pl. a kereset a minimálbér fele volt, az 1 napi kereset fél napi szolgálati időt jelent.

2004. január 1-jétől az arányos szolgálatiidő-számítást csak a nyugdíj összegének kiszámításánál kell alkalmazni, a nyugdíjra való jogosultság megállapításánál már nem. Ez kedvező változás, különösen a részmunkaidőben foglalkoztatottak részére, ugyanis nyugdíjjogosultság szereshető 20 évi biztosítási jogviszonnal akkor is, ha az – akár teljes mértékben – részmunkaidős foglalkoztatás volt és csak pl. a minimálbér fele után történt járulékfizetés.

Továbbra sincs arányos szolgálati idő csökkentés a Munka Törvénykönyve alapján teljes munkaidőben foglalkoztatottaknál, illetve azoknál a személyeknél, ahol a munkakörre irányadó meghatározott munkaidőben történik a foglalkoztatás (pl. az egészségre ártalmas munkakörülmény miatt csökkentett idejű foglalkoztatás az előírás).

A felsőfokú tanulmányok elismerhetők-e szolgálati időnek?

Szolgálati időként kell figyelembe venni az öregségi nyugdíjra jogosultság szempontjából az **1998. január 1-je előtt** a felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott – legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges – tanulmányok idejét.

Az **1997. december 31-e utáni** időszakban a nappali tagozaton folytatott tanulmányi idők beszámítására akkor kerülhet sor, ha az ellátást igénylő a járulék megfizetésére, vagy a tanulmányok alatt vagy a nyugdíjigény beadásáig megállapodást köt és a fizetéskor érvényes minimálbér alapulvételével számított 34 százalék nyugdíjjáruelékot megfizeti. A felsőoktatási intézmény nappali képzésében folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magában foglaló hónap első napjától a végét magában foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

Több képzés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képzés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

Szolgálati időnek minősül-e a szakmunkástanuló idő és a szakközépiskolai tanulmányok ideje?

Annak vizsgálatakor, hogy valamely jogviszony a szolgálati idő számításakor figyelembe vehető-e, abból kell kiindulni, hogy az adott jogviszony biztosítási kötelezettséggel járt-e, továbbá ennek alapján történt-e járulékfizetés.

A szakmunkástanulóknak kötelezően járó ösztöndíj után a foglalkoztatójuk járulékfizetésre volt kötelezett, sőt a tanulók a tanulmányaik utolsó évében már általában szakmunkás bért kaptak, amely után szintén járulékot kellett fizetni, ez alapozta meg biztosításukat, szolgálati idejüket.

A szakképzésről szóló jogszabály változása következtében a korábbi szakmunkásképző intézet és szakmunkástanuló elnevezés is megváltozott. Az oktatás általában szakképző iskolákban folyik. A szakképzési törvény a gyakorlati oktatást nyújtó foglalkoztató és a tanuló között szerződési kötelezettséget ír elő. E szerződésben kell meghatározni a tanuló részére járó díj összegét, amely a minimálbér 20 %-ánál kevesebb nem lehet, s ennek alapján kell a foglalkoztatónak járulékot fizetnie. E járulékfizetés alapozza meg az ő esetükben a tanulóidő beszámítását a szolgálati időbe.

- A társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény szerint a szakmunkástanuló biztosítottként minősült.
- 1995. április 1-jétől a szakmunkástanuló akkor volt biztosított, ha ösztöndíjban (munkabérben) részesült. Az ösztöndíj után a foglalkoztató, a munkabér után a foglalkoztató és a tanuló fizette meg a járulékot az általános szabályok szerint.
- Az 1996. január 1-jétől hatályos előírás szerint a szakmunkástanulóra, ha ösztöndíjban (munkabérben) részesül, továbbá a tanuló szerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulóakra terjed ki a biztosítás. A szakmunkástanulók után az előző bekezdés szerint, a szakképző iskolai tanulók esetében a foglalkoztató, a szerződést kötő gazdálkodó szervezet, illetve egyéni vállalkozó kötelezett a járulékfizetésre.
- 1997-től a tanuló szerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulóakra terjed ki a biztosítás. A foglalkoztató, a szerződést kötő gazdálkodó szervezet, illetve egyéni vállalkozó kötelezett a járulékfizetésre.

A gyermeknevelési ellátások igénybevétele mikor ismerhető el szolgálati időnek?

- A **gyermekgondozási segély** folyósításának ideje 1998. január 1-je előtt szolgálati időnek minősül, ezt követően azonban csak akkor, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.
- A **gyermekgondozási díj** folyósításának ideje 2000. január 1-je előtt szolgálati időnek minősül, de 2000. január 1-je után csak akkor ismerhető el szolgálati időnek, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.
- A **gyermeknevelési támogatás** az ápolási díj és a gyermekek otthongondozási díja csak az előírt nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség teljesítése esetén ismerhető el szolgálati időnek.

A hosszú szolgálati idő elismerése

A hosszú szolgálati idővel rendelkezők teljesítményének magasabb fokú elismerését biztosítja, hogy 40 év szolgálati idő felett minden további szolgálati év 2,0 %-os többletet biztosít az ún. nyugdíjskálán. Vagyis pl. 42 év esetén a megállapított nyugdíj, 84 %-a a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresetnek.

Hogyan lehet a szolgálati időt igazolni?

A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

A szolgálati időt a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati időket - ha jogszabály másként nem rendelkezik - abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő

- a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással) vagy hiteles másolatával, vagy
- a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy egyéb hitelt érdemlő módon bizonyítja.

Hogyan szerezhető szolgálati idő megállapodás útján?

A nyugellátás összegét jelentősen befolyásolja a megszerzett szolgálati idő hossza, sőt bizonyos idő megszerzése feltétele a jogosultságnak. A 1997. évi LXXX. törvény lehetőséget nyújt azok számára is a nyugellátáshoz szükséges szolgálati idő megszerzéséhez, akik egyáltalán nem állnak vagy álltak biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban, vagy a nyugdíjra jogosultsághoz nem elegendő a szolgálati idejük. A megállapodás útján szerzett szolgálati idő azonos értékű az egyéb módon szerzett szolgálati idővel.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 34-35. §-ainak rendelkezései alapján a fővárosi és megyei kormányhivataloknál megállapodást köthet:

1. az a belföldi nagykorú természetes személy, aki nem saját jogú nyugdíjas, és -biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban nem áll, vagy reá a biztosítás nem terjed ki rá, vagy

- a biztosítása szünetel,

nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából 24 százalék nyugdíjárulék fizetésének vállalása mellett megállapodást köthet.

Megállapodás szolgálati időre és nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset megszerzésére külön-külön nem köthető meg.

A járulékszítés alapja a megállapodást kötő személy által megjelölt jövedelem, de legalább a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér összege. Amennyiben a megállapodást a minimálbér összegének figyelembevételével kötik meg, annak változása esetén a megállapodás alapján fizetendő nyugdíjárulékot, a változást követő hónap 12. napjáig kell a módosított összeg alapján megfizetni. Így kell eljárni akkor is, ha a megállapodást kötő személy az általa megjelölt jövedelmét módosítja. Ha a megállapodást kötő személy, kedvezményezett javára kötött megállapodás esetén a kedvezményezett a megállapodás időtartama alatt biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban áll, a megállapodás alapján történő járulékszítési kötelezettség szünetel.

2. szolgálati idő szerzése érdekében megállapodást köthet a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér alapulvételével számított 24 százalék nyugdíjárulék fizetésével az a nagykorú személy, aki

- felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányoknak (ideértve a doktorandusz-képzést is) a Tny. 41. §-a szerint figyelembe vehető idejét,

- a társadalombiztosítási öregségi teljes nyugdíjhoz meghatározott húsz év szolgálati idő, vagy - az igénylőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár 1997. december 31-e utáni betöltése esetén - az öregségi résznyugdíjhoz előírt tizenöt év szolgálati idő elérése érdekében kizárólag az öregségi résznyugdíjra vagy öregségi teljes nyugdíjra jogosultsághoz szükséges hiányzó szolgálati idejét, legfeljebb azonban öt naptári évet kívánja szolgálati időként elismertetni.

A megállapodás alapján fizetendő nyugdíjárulék alapja a szolgálati időként elismerhető időszak naptári napjainak és a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér harmincad részének szorzata. Ha a megállapodást a minimálbér alapján kötötték és a minimálbér változik, a megállapodás alapján fizetendő nyugdíjárulékot a változást követő hónap 12. napjáig kell a módosított összeg alapján megfizetni.

A megállapodás megkötése a nyugdíjigény elbírálása tárgyában hozott első fokú határozat elleni jogorvoslatra meghatározott idő lejártáig kezdeményezhető és a nyugdíjjárulékot a megállapodás megkötését követő tizenöt napon belül egy összegben kell megfizetni. A megállapodást kezdeményező személy az addig elismert szolgálati idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv határozatával igazolja. Az elismert szolgálati idő figyelembevételével az ellátás az egyéb jogosultsági feltételek megléte esetén is legkorábban a járulék megfizetésének napjától állapítható meg. A járulékfizetés határideje indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható. A 2000. január 1-je előtt jogerős határozattal elbírált igények esetében újabb szolgálati idő szerzésére megállapodás nem köthető.

3. szolgálati idő szerzése érdekében megállapodás köthető, a megállapodás megkötése napján érvényes gyermekgondozási segély összege alapján, 10% nyugdíjjárulék megfizetésével 1998. évre, a gyermekgondozási segély idejével megegyező otthoni gondozás idejére.

A járulékfizetést a megállapodás megkötése napján érvényes járulékmértékek figyelembevételével a megállapodás megkötését követő 30 napon belül egy összegben kell teljesíteni.

3.2 Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározása, az öregségi nyugdíj összege

Mitől függ az öregségi nyugdíj összege?

Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset nagyságától és a megszerzett szolgálati idő hosszától.

Mi a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset fogalma?

A biztosított nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének alapját képező keresetnek, jövedelemnek a törvény szerint számított átlaga.

Mi alapján számítják ki az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét?

Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján állapítják meg.

Hogyan állapítják meg a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkeresetet, ha az igénylő a számítási időszak felében rendelkezik jövedelemmel?

Amennyiben a biztosított a vizsgált időszaknak - vagy ha ennél a szolgálati idő kevesebb, e rövidebb időnek - legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges - a

kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjjáru-lék-alapot képező - kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.

Ha a vizsgált időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként - a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva - a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem nem volt és e naptári napok is osztószámot képeznek.

Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál

- az álláskereső járadék, a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresőt ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás összegét,
- a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozási díj összegét,
 - a nyugdíjjáru-lék-köteles szociális és gyermekvédelmi ellátások (gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj) összegét,
- a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Péptv.) 3-5. §-a szerinti prémiumévek program, illetve különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás összegét,
- a rehabilitációs ellátás összegét,
- a rendvédelmi egészségkárosodási kereset-kiegészítés, a rendvédelmi egészségkárosodási járadék, a honvédelmi egészségkárosodási kereset-kiegészítés vagy a honvédelmi egészségkárosodási járadék összegét,
- a rehabilitációs járadék összegét, valamint
- a fenti ellátások folyósításának időtartama alatt szerzett, biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet, keresetet a kifizetésük, folyósításuk időpontjától függetlenül - csak akkor kell figyelembe venni, ha az az igénylőre kedvezőbb.

Mivel igazolhatók a keresetekre vonatkozó adatok?

Amennyiben a társadalombiztosítási nyilvántartásban bejelentési adat nem található, a munkáltató nyilvántartása alapján kiállított igazolással, vagy a munkavállaló birtokában lévő egykorú okirattal.

Ki és milyen feltételek mellett kérheti a nyugdíja rögzítését?

Az, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt elérte, és eddig az időpontig legalább 20 év szolgálati időt szerzett kérheti az öregségi nyugdíja összegének folyósítás nélküli megállapítását.

Milyen kedvezményt nyújt a nyugdíj rögzítése?

Amennyiben a nyugdíjra jogosító korhatáron túl úgy dolgozik tovább, hogy legalább 365 naptári napra szolgálati időt szerez, a tényleges nyugdíjba menetelkor - ha számára kedvezőbb - választhatja a nyugdíjkorhatár betöltésére rögzített nyugdíjként kiszámított és az évenkénti emelésekkel növelt nyugdíját, a tényleges nyugdíjba vonuláskor hatályos szabályok szerint kiszámított összeg helyett.

Aki nyugdíjának folyósítás nélküli megállapítását kéri, nem minősül öregségi nyugdíjasnak.

4. Nyugdíj melletti munkavégzés szabályai

Van-e lehetősége az öregségi nyugdíjban vagy korhatár előtti ellátásban részesülő személynek, a nyugellátása folyósítása mellett keresőtevékenységet folytatni?

A **versenyszférában** az öregségi nyugellátásban részesülő személy, korlátozás nélkül folytathat keresőtevékenységet.

A nők kedvezményes öregségi nyugdíjában részesülők, ha munkaviszonyban állnak, a keresetük után nem fizetnek nyugdíjjárulékot, így az e jogviszonyból származó keresetük mellett korlátozás nélkül folyósítják számukra a nyugdíjat. Amennyiben a nők 40 kedvezményes nyugdíjban részesülő személy vállalkozóként (akár egyéni, akár társas), vagy megbízási szerződés alapján, választott tisztségviselőként, vagy más – a munkaviszonyon kívüli – jogviszony keretében ér el keresetet, ha az a minimálbér 18-szorosát meghaladja, a tárgyév végéig szüneteltetni kell a nyugdíj folyósítását. A nyugdíjjárulék fizetéséül szolgáló kereseteket kell figyelembe venni, akár egy, akár több jogviszonyból származnak.

A korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban részesülő személy ellátását szüneteltetni kell, ha a keresőtevékenységből származó jövedelme a tárgyév első napján érvényes minimálbér havi összegének tizennyolcszorosát (2019-ben 2.682.000,- Ft) meghaladja. A korhatár előtti ellátásban részesülők nem nyugdíjasok, ezért a munkaviszonyból származó keresetük alapján is nyugdíjjárulékot kell fizetniük, tehát e jövedelmet is figyelembe kell a minimálbér 18-szorosának számításakor.

Mi a következménye a bejelentés nélküli munkavégzésnek?

Ha a korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor (feketemunka),

- a) a nyugdíjmegállapító szerv a korhatár előtti ellátást, illetve a szolgálati járandóságot a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő hónaptól **megszünteti**, és
- b) a jogosultnak – ha a jogosult a korhatár előtti ellátásban, illetve a szolgálati járandóságban kevesebb, mint egy éve részesül – a folyósított korhatár előtti ellátás, illetve szolgálati járandóság teljes összegének megfelelő összeget, egyéb esetben a korhatár előtti ellátásnak, illetve a szolgálati járandóságnak a megszüntetést megelőző egy évben folyósított összegének megfelelő összeget kell fizetnie.

Akinek korhatár előtti ellátása vagy szolgálati járandósága megszűnik, annak korhatár előtti ellátás és szolgálati járandóság **ismételten nem állapítható meg.**

2013. július 1-jétől az öregségi nyugdíj (korhatár előtti ellátás) folyósítását - a jogviszony kezdő hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig - szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas **közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban, illetőleg a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.**

Mikor folyósítható ismét a nyugellátás?

Ha a jogosult igazolja a fent említett jogviszony megszűnését.

Mi a teendője annak a személynek, aki a közsférában létesít jogviszonyt?

A jogviszony létesítéséről 15 napon belül kell bejelentést tenni a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak.

A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a nyugdíjas az esetleges jogalap nélkül kifizetésre kerülő ellátás teljes összegének visszafizetésére köteles.

Van-e járulékfizetési kötelezettsége a nyugellátásban részesülő személynek?

A saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott (ide nem értve az Mt. szerint munkaviszonyban álló saját jogú nyugdíjasnak minősülő személyt) a

járulékalapot képező jövedelme után természetbeni egészségbiztosítási járulékot (4%) és nyugdíjjárulékot (10%) fizet. Ha a nyugdíj folyósítása szünetel, a saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott pénzbeli egészségbiztosítási járulékot (3%) is köteles fizetni.

A nyugdíj mellett dolgozó személy szerez-e szolgálati időt?

A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység időtartama szolgálati időként nem vehető figyelembe. A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységgel szerzett, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítása során nem vehető figyelembe. E keresetek után a 0,5%-os nyugdíjnövelésre szerez jogosultságot.

Mely esetben lehet a saját jogú nyugellátást növelni?

Az öregségi nyugellátásban részesülő személy - ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel - nyugellátását a sajátjogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenketted részének 0,5 százalékaival - a jövedelem megszerzését követő naptári év január 1-től - növelni kell. A nyugdíjnövelés kiszámítása során az a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem vehető figyelembe, amely után az előírt nyugdíjjárulékot megfizették. Ennek megfelelően 2019-től a munkaviszonyban álló nyugdíjasok – nem fizetnek nyugdíjjárulékot – nem jogosultak az e jogviszonyukból származó kereset alapján nyugdíjnövelésre.

Kell-e kérelmet benyújtani a növelés megállapítására?

A nyugdíjnövelést a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hivatalból állapítja meg a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem megszerzését követő naptári év

- szeptember 30-áig, ha kizárólag a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogviszonyból (pl munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony) származó keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni,
- október 31-éig a fenti körbe nem tartozó esetben (pl. egyéni vagy társas vállalkozó esetén).

Mi történik abban az esetben, ha a nyugdíjnövelésre jogosult személy a növelés megállapítása előtt elhunyt?

Ha a nyugdíjnövelésre jogosult személy a nyugdíjnövelés megállapítása előtt elhunyt, a hozzátartozói nyugellátásra jogosult személy a nyugdíjnövelés iránti

igényét a hozzátartozói nyugellátás megállapítására irányuló eljárásban - erre irányuló kérelemmel - érvényesítheti.

II. HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

Hányféle hozzátartozói ellátás van?

- özvegyi nyugdíj,
- árvaellátás
- szülői nyugdíj,
- baleseti hozzátartozói ellátások,
- özvegyi járadék.

Ki jogosult hozzátartozói ellátásra?

Hozzátartozói nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy akinek házastársa

- a) a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és
 - aa) az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy
 - ab) összesen legalább 2 év,
- b) a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,
- c) a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,
- d) a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,
- e) a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,
- f) a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év szolgálati időt szerzett.

1. Özvegyi nyugdíj

Ki kaphat özvegyi nyugdíjat?

- a házastárs (ideértve a bejegyzett élettársat is),
- a különélő házastárs,
- az elvált házastárs,
- az élettárs.

Az élettárs mely feltételek mellett jogosult özvegyi nyugdíjra?

Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával annak haláláig

- a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy
- b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

Van-e kizáró ok az élettársi jogosultság megítélésénél?

Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

Mely esetben jogosult özvegyi nyugdíjra az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte?

- ha a házasságból (a korábbi együttélésekből) gyermek származott, vagy
- a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

A fentiek nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és - bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után - ismét házasságot kötöttek.

Az együttélési idő számítását hogyan befolyásolja a korábbi házasság vagy élettársi kapcsolat?

Ha az élettársak korábban egymással

- a) házasságban éltek, és a házasságot jogerős bírói ítélet felbontotta, vagy
- b) bejegyzett élettársi kapcsolatban éltek, és a bejegyzett élettársi kapcsolatot bírói ítélet felbontotta vagy közjegyző nem peres eljárásban megszüntette, csak a házasság felbontását, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését követő együttélési idő vehető figyelembe.

Hogyan igazolható az együttélés ténye?

Ha az élettárs hatósági igazolvánnyal vagy bizonyítvánnyal igazolja, hogy a jogszerzővel azonos lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezett, az együttélést bizonyítottnak kell tekinteni, amennyiben az ellenkezőjére utaló tény vagy körülmény az eljárás során nem merült fel. Ennek hiányában az együttélést egyéb hitelt érdemlő módon igazolni kell.

A hozzátartozókat megillető ellátást miből számítják ki?

Abból az öregségi nyugdíjból, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Hányféle özvegyi nyugdíjat különböztetünk meg?

- **ideiglenes özvegyi nyugdíjat** (a megváltozott helyzethez való alkalmazkodás átmeneti megkönnyítését célozza), és
- **özvegyi nyugdíjat** (a hosszabb időn át járó özvegyi nyugdíjat a korábbi rendelkezés állandó özvegyi nyugdíjként nevesítette).

Több jogosult esetén van-e lehetőség az özvegyi nyugdíj megosztására?

Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. Ha a különélő, illetőleg elvált házastársnak a réses arányos résznél kisebb összegű ideiglenes özvegyi nyugdíj jár, a különbözet az özvegyi nyugdíjast, illetőleg az együttélés alapján ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat illeti meg.

1.1 Ideiglenes özvegyi nyugdíj

Mennyi ideig jár az ideiglenes özvegyi nyugdíj?

- a házastárs halálától egy évig,
- az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig,
- fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek nevelése esetén a gyermek harmadik születésnapjáig.

Mely esetben jogosult az elvált, továbbá a házastársától egy éve külön élő személy ideiglenes özvegyi nyugdíjra?

Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság **tartásdíjat** állapított meg.

Mennyi lehet az elvált, vagy külön élő személy özvegyi nyugdíjának összege?

Az özvegyi nyugdíj a házastársi tartásdíj összegénél nem lehet több, azt csak a nyugellátások évenkénti emelésének összegével haladhatja meg.

Mennyi az ideiglenes özvegyi nyugdíj mértéke?

Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

1.2 Özvegyi nyugdíj

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósításának lejártát követően ki jogosult özvegyi nyugdíjra?

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

- a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy
- b) megváltozott munkaképességű, vagy

- c) házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

Ki minősül megváltozott munkaképességű személynek az özvegyi nyugdíjra való jogosultság szempontjából?

Az a személy, akinek az egészségi állapota legfeljebb 50%-os mértékű.

Mely esetben jogosult az elvált, továbbá a házastársától egy éve külön élő személy özvegyi nyugdíjra?

Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek az özvegyi nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az özvegyi nyugdíj megállapításához szükséges feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a különéléstől számított tíz évet a tényleges különélés kezdő időpontjától kell számítani.

Milyen esetekben szűnik meg az özvegyi nyugdíj?

Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkorának betöltése előtt házasságot köt, vagy
- az özvegy már nem megváltozott munkaképességű (ha az özvegyi nyugdíjat ezen a jogcímen állapították meg), vagy
- ha már egyik gyermeket sem illeti meg árvaellátás (ha az özvegyi nyugdíjat ezen a jogcímen állapították meg).

Mely esetben éled fel az özvegyi nyugdíjra való jogosultság?

Feléled az özvegyi nyugdíjra való jogosultságra annak, akinek az nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az arra jogosító feltételek valamelyike

- a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított **tizenöt** éven belül,
 - b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított **tíz** éven belül
- bekövetkezik.

Az Alkotmánybíróság a 37/2007. (VI. 12.) számú határozata nyomán elfogadott törvénymódosítás 2008. január 1-jétől biztosítja minden 1993. március 1-je (a törvénymódosítás hatályba lépése) előtt elhunyt biztosított hozzátartozójának az özvegyi nyugdíjat a 15 éves feléledési idővel, ha az érintettek az egyéb jogosultsági feltételeknek is megfelelnek.

Az özvegyi nyugdíj felélése helyett az arra jogosultság éled fel, ha az özvegy a házastárs halálakor nem igényelte az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, de a fenti feltételeknek megfelel.

Az özvegy tehát 2008. január 1-jétől akkor is jogosult özvegyi nyugdíjra, ha házastársa 1993. március 1-jét megelőzően hunyt el és az özvegy részéről a jogosultsági feltételek a halál napjától, illetve az özvegyi nyugdíj (pl. ideiglenes, vagy gyermekek nevelése, illetve megváltozott munkaképesség miatt folyósított) beszüntetésétől számítva 15 éven belül bekövetkeznek. További feltétel, hogy kizáró ok (pl. újabb házasság) az igényléskor nem áll fenn.

Az érintett özvegyek az igénybejelentésüket időbeli korlátozás nélkül előterjeszthetik.

Felélédhet-e a házasságkötés miatt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság, ha a házasság megszűnik?

Felélédhet, ha az igénylő a házasságkötéskor az 1998. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján végkielégítést nem vett fel, és az igénylőt a házasság létrejötte nélkül az özvegyi nyugdíj egyébként megilletné.

Mennyi az özvegyi nyugdíj mértéke?

Az özvegyi nyugdíj mértéke:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű, de rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesülő özvegy esetében hatvan százaléka,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű, és egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó özvegy esetében harminc százaléka

annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

A hatvanszázalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett harmincszázalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban, rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati

járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül.

Milyen szabály szerint lehet az özvegyi és saját jogú nyugdíjat együttfolyósítani?

Az **1998. január 1-jét megelőzően megözvegyültek** a saját jogú nyugdíjuk mellett – az évenként meghatározásra kerülő – együttfolyósítási összeghatárig jogosultak özvegyi nyugdíjra.

A saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj **2019. január 1-jétől havi 93.540,- forint** összeghatárig folyósítható együtt.

Amennyiben az özvegy számára kedvezőbb, a saját jogú nyugellátás mellett a 30 százalékos özvegyi nyugdíjat kell folyósítani.

2. Árvaellátás

Ki jogosult árvaellátásra?

- a vér szerinti gyermek,
 - a házastársi, élettársi közösségben együtt élők által - korábbi házasságból, élettársi együttélésekből származó - közösen nevelt gyermek,
- ha a szülő, haláláig a hozzátartozói ellátásokhoz szükséges szolgálati időt megszerezte vagy öregségi nyugdíjasként halt meg.

Mely gyermek tekinthető az együtt élők által közösen nevelt gyermeknek?

Az a gyermek, akit a házastárs, élettárs a házasságba, életközösségbe vitt és ezt a gyermeket a házastársak, élettársak az elhalálozásig egy háztartásban közösen nevelték.

Kaphat-e az örökbefogadott gyermek vér szerinti szülőjének halála jogán árvaellátás?

Egy esetben, ha a gyermeket az elhunyt vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

Mikor ismerhető el az árvaellátásra való jogosultsága a testvérnek, az unokának, a dédunokának és az ükunokának?

Megállapítható a jogosultság, ha a gyermeket az elhalálozott, testvér, illetőleg nagyszülő a saját háztartásában eltartotta és a gyermeknek más tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs. A gyermekek árvaellátásának folyósítása szünetel, ha a tartásra kötelezett hozzátartozó tartásra képessé válik.

Meddig jár az árvaellátás?

- legkorábban a halál napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig,
- ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, a tanulmányok tartamára, legfeljebb a 25. életév betöltéséig,
- ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti. A 16., illetőleg a 25. életévének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált gyermek a időszakra, amikor megváltozott munkaképességűnek minősül, akkor jogosult az árvaellátásra, ha a szülő halála a gyermek említett életkora betöltése előtt következik be.

Iskolai tanulmányok címén kit illet meg az árvaellátás?

Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

- betegsége, testi vagy szellemi fogyatékosága miatt tanulmányait magántanulóként végzi,
- huszonöt évesnél fiatalabb és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik és a heti átlagos óraszámja eléri a hét órát.

Meddig folyósítják az iskolai tanulmányok címén megállapított árvaellátást?

Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezése hónapjának végéig, a nyári tanulmányi szünet tartamára is jár.

Hogyan kell igazolni a tanulmányok folytatását?

Magyarországon tanuló árva esetén a köznevelési információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője

- a tanulói, hallgatói jogviszony létesítését, fennállását és a tanulmányok befejezésének várható idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére,
- a tanulói jogviszony megszűnését, illetve a hallgatói jogviszony szünetelését, megszűnését hivatalból igazolja.

A külföldön tanuló árvának az oktatási intézmény által kiállított igazolással (középfokú tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente) a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolni a tanulmányok folytatását.

Amennyiben az oktatási intézmény ehhez hozzájárul, javasoljuk, hogy a tanulói/hallgatói jogviszony a „1020-001 számú, magyar-angol nyelvű

iskolátogatói igazolás” nyomtatvány kitöltésével kerüljön igazolásra. (Ezen új nyomtatvány bevezetése nem zárja ki az oktatási intézmények egyedi igazolásainak elfogadását.)

Az igazolás, illetve a kitöltött nyomtatvány csak abban az esetben fogadható el, ha az keltezéssel, aláírással és az oktatási intézmény bélyegzőlenyomatával ellátott.

Külföldön tanuló árva hogyan igazolja a tanulmányok folytatását?

Külföldön tanuló árvának azonban a tanulmányok folytatását az oktatási intézmény által kiállított igazolással középiskolai tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente, a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolnia.

Érinti-e az árvaellátásra való jogosultságot a tanulói vagy hallgatói jogviszony szünetelése?

Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya, illetőleg a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói jogviszonya a tanuló, illetőleg hallgató betegsége vagy szünete miatt szünetel.

Az árvaellátásra való jogosultság megszűnését követően, mely esetben állapítható meg ismételten az árvaellátás?

Ha az árvaellátásra jogosultság megszűnik (pl. a 18. életévét betöltött árva befejezte tanulmányait, de az árvaellátásra való jogosultság feltételei ismét bekövetkeznek (20 évesen hallgatói jogviszonyt létesít) az árvaellátás ismét megállapítható. Ebben az esetben az árvaellátást a megszüntetést követő emelésekkel, kiegészítésekkel növelt összegben kell újból megállapítani.

Mennyi az árvaellátás mértéke?

Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a **harminc százaléká**, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Ha a gyermek mindkét szülője meghalt, vagy életben lévő szülője megváltozott munkaképességű, akkor a részére megállapítható árvaellátás **hatvan százaléká** annak a nyugdíjnak, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Abban az esetben, ha a gyermek mindkét szülője elhunyt, az árvaellátást melyik szülő nyugellátásának alapulvételével számítják ki?

Annak a szülőnek a jogán járó (hatvan százalékos mértékű) árvaellátást fogják részére folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

2019-ben mennyi az árvaellátás legkisebb összege?

Az árvaellátás legkisebb összege 24.250,- forint.

Befolyásolja-e az árvaellátásra jogosultságot, ha az árva gyermeket örökbe fogadják, illetve ő vagy életben lévő szülője házasságot köt?

Nem befolyásolja.

Folytathat-e az árvaellátásra jogosult személy keresőtevékenységet?

A keresőtevékenység (pl. diákmunka) folytatása az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti.

Az árvaellátásra jogosult megváltozott munkaképességű személy részére, megállapítható-e a rokkantsági járadék?

Annak a 25. évesnél fiatalabb súlyosan beteg személynek lehet a rokkantsági járadékot megállapítani, aki nyugellátásban nem részesül. Az árvaellátás nyugellátásnak (hozzátartozói nyugellátásnak) minősül, ezért annak a személynek, aki árvaellátásban részesül, a rokkantsági járadékot nem lehet megállapítani.

E személyek az árvaellátás folyósítása mellett magasabb összegű családi pótlékot, vagy fogyatékosági támogatást igényelhetnek.

Jogosult-e alanyi jogon közgyógyellátásra az egészségi állapotára tekintettel árvaellátásban részesülő nagykorú személy?

Az árvaellátás önmagában közgyógyellátásra nem jogosít, még abban az esetben sem, ha az ellátást a jogosult részére betegsége, vagy fogyatékosága okán folyósítják. Ha azonban a nagykorú árva magasabb összegű családi pótlékban is részesül, a családi pótlék jogosítja őt a közgyógyellátás alanyi jogú igénybevételére.

3. Szülői nyugdíj

Ki jogosult szülői nyugdíjra?

Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke a hozzátartozói ellátásokhoz szükséges szolgálati időt megszerezte vagy öregségi nyugdíjasként halt meg, ha

- a szülő a gyermekének halálakor megváltozott munkaképességű, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és
- a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

A fenti feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor hatvanötödik életévét nem töltötte be és nem megváltozott munkaképességű, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül

- a hatvanötödik életévét betölti, vagy
 - megváltozott munkaképességűvé válik
- és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

Mely esetben valósul meg a túlnyomó-részbeni eltartás?

A szülő (nagyszülő) akkor minősül túlnyomó részben eltartottnak, ha saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a gyermeke (unokája) elhalálozásának időpontjában nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

Milyen összegű a szülői nyugdíj?

A szülői nyugdíj mértéke:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű szülő esetén, aki rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban **nem** részesül, **hatvan százalék**,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű szülő esetén, aki egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányász-járadékban részesül, **harminc százalék**

annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Meg lehet-e osztani a szülői nyugdíjat?

Ha a szülői nyugdíjra többen jogosultak, azt közöttük – az özvegyi nyugdíj megosztására vonatkozó rendelkezések alkalmazásával – egyenlő arányban meg kell osztani.

4. Baleseti hozzátartozói ellátások

Mely esetekben jár a hátramaradottaknak baleseti hozzátartozói nyugellátás? Ha

- a halál oka üzemi baleset,

- a halál oka nem üzemi baleset, de a jogszerző baleseti táppénz folyósításának tartama alatt hunyt el.

Miben tér el a baleseti hozzátartozói nyugellátásra való jogosultság feltétele a sorsszerű körülmények miatt elhunyt jogszerzők hátramaradottjainak járó hozzátartozói nyugdíj jogosultsági feltételeitől?

A hátramaradottakat – az egyéb feltételek megléte esetén – a jogszerző szolgálati idejére tekintet nélkül megilleti az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj ellátás.

Mi alapján számítják ki a baleseti hozzátartozói nyugellátást?

A baleseti hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregségnyugdíj-összeg a havi átlagkereset hatvan százaléka, ha az elhunyt jogszerző egy év szolgálati idővel sem rendelkezik.

5. Özvegyi járadék

Ki jogosult özvegyi járadékra?

A magánnyugdíjpénztárból a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépett elhunyt jogszerző után az özvegyi nyugdíj jogosultsági feltételeinek megfelelő személy – özvegyi nyugdíj helyett – özvegyi járadékra jogosult, ha annak összege magasabb, mint az özvegyi nyugdíj összege.

Hogyan számítják ki az özvegyi járadék összegét?

Az özvegyi járadék összegét a Kormány rendeletében meghatározottak szerint,

- az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnéskor fennálló, a visszalépő tagi kifizetésekkel csökkentett tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét nem a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át,
- az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnéskor fennálló tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át.

Folyósítható-e egyidejűleg az özvegyi járadék és az özvegyi nyugdíj?

Özvegyi járadék fizetése esetén özvegyi nyugdíj nem folyósítható.

III. A NYUGELLÁTÁS IRÁNTI IGÉNY ÉRVÉNYESÍTÉSE

Hogyan kell igényelni a nyugellátás megállapítását?

Nyugellátást írásban, az erre a célra rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon (a továbbiakban együtt: igénybejelentő lapon) kell igényelni. A nyomtatványokat bármely kormányhivatalnál be lehet szerezni, illetőleg letölthető és kitölthető (kitöltés után kinyomtatható) formátumban megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (www.tcs.allamkincstar.gov.hu).

Az igénybejelentő lap benyújtásával egyidejűleg az igénylőnek közölnie kell az azonosításához szükséges adatokat, a társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint csatolnia kell a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szereplő jogviszonyok bizonyításához felhasználni kívánt iratokat, továbbá egészségi állapoton alapuló ellátás esetén az egészségi állapottal összefüggő iratokat.

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hatáskörébe tartozó ellátások jogosultsági feltételei tekintetében az ügyfél nyilatkozatával nem pótolhatja a hiányzó bizonyítékot.

Egészségi állapottól függő nyugellátás esetén az igénylő az igény elbírálása során, illetve a nyugdíjas a felülvizsgálat során - a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás mellett - az egészségi állapot vizsgálata céljából személyes megjelenésre kötelezhető. Ha az igénylő az igény elbírálása során a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, az az igénybejelentés visszavonásának minősül. Ha a nyugdíjas a felülvizsgálat során a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, a nyugellátást az erről szóló elsőfokú határozat keltét követő hónap első napjával meg kell szüntetni.

Ha a kérelmező a szükséges iratokat nem csatolta, vagy az adatokat nem közölte, az igényelbíráló határidő kifizése mellett ezek pótlására a kérelmezőt felhívja. Ha a nyugdíjigénylő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget továbbá az erre megállapított határidő meghosszabbítását nem kérte és a nyugdíjigényt a rendelkezésre álló adatok alapján elbírálni nem lehet, az eljárást meg kell szüntetni. Erről az intézkedésről végzéssel értesítik a kérelmezőt.

Hol kell előterjeszteni a nyugellátás megállapítása iránti igényt?

Nyugellátás iránti igényt az alábbi járási hivatalnál illetve – ha a az elhunyt jogszerző már nyugellátásban részesült – a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságánál kell előterjeszteni.

Nemzetközi nyugdíjügyekben kizárólagos illetékességgel a Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala jár el (1081 Budapest, Fiumei út 19/a).

1. Budapest Főváros és Pest megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szerv Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala, amelynek illetékességi területe Budapest fővárosra és Pest megyére terjed ki.
2. Baranya megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 2.1. Baranya Megyei Kormányhivatal Mohácsi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Bólyi Járási Hivatal, a Mohácsi Járási Hivatal és a Siklói Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 2.2. Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Hegyháti Járási Hivatal, a Komlói Járási Hivatal, a Pécsi Járási Hivatal és a Pécsváradi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 2.3. Baranya Megyei Kormányhivatal Szigetvári Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Sellyei Járási Hivatal, a Szentlőrinci Járási Hivatal és a Szigetvári Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
3. Bács-Kiskun megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 3.1. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Bajai Járási Hivatal, a Bácsalmási Járási Hivatal, a Kalocsai Járási Hivatal, a Kiskunhalasi Járási Hivatal és a Jánoshalmai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 3.2. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kecskeméti Járási Hivatal, a Kiskőrösi Járási Hivatal, a Kiskunfélegyházi Járási Hivatal, a Kiskunmajsai Járási Hivatal, a Kunszentmiklósi Járási Hivatal és a Tiszakécskei Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
4. Békés megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 4.1. Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Békéscsabai Járási Hivatal, a Békési Járási Hivatal, a Gyomaendrődi Járási Hivatal, az Orosházi Járási Hivatal, a Szarvasi Járási Hivatal és a Szeghalmi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 4.2. Békés Megyei Kormányhivatal Gyulai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Gyulai Járási Hivatal, a Mezőkovácsházai Járási Hivatal és a Sarkadi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

5. Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 5.1. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe az Edelenyi Járási Hivatal, az Encsi Járási Hivatal, a Gönci Járási Hivatal, a Mezőcsáti Járási Hivatal, a Mezőkövesdi Járási Hivatal, a Miskolci Járási Hivatal, a Szerencsi Járási Hivatal, a Szikszói Járási Hivatal, a Tiszaújvárosi Járási Hivatal és a Tokaji Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 5.2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kazincbarcikai Járási Hivatal, az Ózdi Járási Hivatal és a Putnoki Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 5.3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sátoraljaújhelyi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Cigándi Járási Hivatal, a Sárospataki Járási Hivatal és a Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
6. Csongrád megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 6.1. Csongrád Megyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Csongrádi Járási Hivatal, a Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal, a Makói Járási Hivatal és a Szentesi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 6.2. Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kisteleki Járási Hivatal, a Mórahalmi Járási Hivatal, a Szegedi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
7. Fejér megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 7.1. Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Dunaújvárosi Járási Hivatal és a Sárbogárdi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
 - 7.2. Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Bicskei Járási Hivatal, az Enyingi Járási Hivatal, a Gárdonyi Járási Hivatal, a Martonvásári Járási Hivatal, a Móri Járási Hivatal és a Székesfehérvári Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
8. Győr-Moson-Sopron megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
 - 8.1. Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Csornai Járási Hivatal, a Győri Járási

- Hivatal, a Mosonmagyaróvári Járási Hivatal, a Pannonhalmi Járási Hivatal és a Téti Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 8.2. Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kapuvári Járási Hivatal és a Soproni Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
9. Hajdú-Bihar megye területén működő általános hatáskörű nyugdij-megállapító szervek:
- 9.1. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Berettyóújfalui Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Berettyóújfalui Járási Hivatal, a Hajdúszoboszlói Járási Hivatal és a Püspökladányi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 9.2. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Debreceni Járási Hivatal, a Derecskei Járási Hivatal, a Hajdúhadházi Járási Hivatal és a Nyíradonyi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 9.3. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Balmazújvárosi Járási Hivatal, a Hajdúböszörményi Járási Hivatal és a Hajdúnánási Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
10. Heves megye területén működő általános hatáskörű nyugdij-megállapító szervek:
- 10.1. Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a BÉlapátfalvai Járási Hivatal, az Egri Járási Hivatal, a Füzesabonyi Járási Hivatal, a Hevesi Járási Hivatal és a Pétervársarai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 10.2. Heves Megyei Kormányhivatal Gyöngyösi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Gyöngyösi Járási Hivatal és a Hatvani Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
11. Jász-Nagykun-Szolnok megye területén működő általános hatáskörű nyugdij-megállapító szervek:
- 11.1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Jászapáti Járási Hivatal és a Jászberényi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 11.2. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Karcagi Járási Hivatal, a Kunhegyesi Járási Hivatal, és a Tiszafüredi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 11.3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kunszentmártoni Járási

- Hivatal, a Mezőtúri Járási Hivatal, a Szolnoki Járási Hivatal és a Törökszentmiklósi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
12. Komárom-Esztergom megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
- 12.1. Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe az Esztergomi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 12.2. Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kisbéri Járási Hivatal, a Komáromi Járási Hivatal, az Oroszlányi Járási Hivatal, a Tatabányai Járási Hivatal és a Tatai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
13. Nógrád megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
- 13.1. Nógrád Megyei Kormányhivatal Balassagyarmati Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Balassagyarmati Járási Hivatal, a Rétsági Járási Hivatal és a Szécsényi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 13.2. Nógrád Megyei Kormányhivatal Salgótarjáni Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Bátonyterenyei Járási Hivatal, a Pásztói Járási Hivatal és a Salgótarjáni Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
14. Somogy megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
- 14.1. Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kaposvári Járási Hivatal és a Marcali Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 14.2. Somogy Megyei Kormányhivatal Nagyatádi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Barcsi Járási Hivatal, a Csurgói Járási Hivatal és a Nagyatádi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 14.3. Somogy Megyei Kormányhivatal Siófoki Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Fonyódi Járási Hivatal, a Siófoki Járási Hivatal és a Tabi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.
15. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:
- 15.1. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Kisvárdai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kisvárdai Járási Hivatal, a Vásárosnaményi Járási Hivatal és a Záhonyi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;
- 15.2. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Mátészalkai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Csengeri Járási Hivatal, a

Fehérgyarmati Járási Hivatal, a Mátészalkai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

15.3.Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Baktalórántházai Járási Hivatal, az Ibrányi Járási Hivatal, a Kemecei Járási Hivatal, a Nagykállói Járási Hivatal, a Nyírbátori Járási Hivatal, a Nyíregyházi Járási Hivatal és a Tiszavasvári Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

16.Tolna megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:

16.1.Tolna Megyei Kormányhivatal Dombóvári Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Dombóvári Járási Hivatal és a Tamási Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

16.2.Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Bonyhádi Járási Hivatal, a Paksi Járási Hivatal, a Szekszárdi Járási Hivatal és a Tolnai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

17.Vas megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:

17.1.Vas Megyei Kormányhivatal Körmendi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Körmendi Járási Hivatal, a Szentgotthárdi Járási Hivatal és a Vasvári Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

17.2.Vas Megyei Kormányhivatal Sárvári Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Celldömölki Járási Hivatal és a Sárvári Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

17.3.Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Kőszegi Járási Hivatal és a Szombathelyi Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

18.Veszprém megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:

18.1.Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Devecseri Járási Hivatal és a Pápai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

18.2.Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Sümegi Járási Hivatal és a Tapolcai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

18.3.Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe az Ajkai Járási Hivatal, a Balatonalmádi Járási Hivatal, a Balatonfüredi Járási Hivatal, a Várpalotai Járási

Hivatal, a Veszprémi Járási Hivatal és a Zirci Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

19. Zala megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervek:

19.1. Zala Megyei Kormányhivatal Nagykanizsai Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Keszthelyi Járási Hivatal, a Letenyei Járási Hivatal és a Nagykanizsai Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki;

19.2. Zala Megyei Kormányhivatal Zalaegerszegi Járási Hivatala, amelynek illetékességi területe a Lenti Járási Hivatal, a Zalaegerszegi Járási Hivatal és a Zalaszentgróti Járási Hivatal illetékességi területére terjed ki.

Budapest Főváros Kormányhivatalának - nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként eljáró - VIII. Kerületi Hivatala országos illetékességgel jár el első fokon:

- a társadalombiztosítási nyugellátások, valamint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek feladat- és hatáskörébe tartozó egyéb ellátások megállapításával kapcsolatos hatósági ügyekben, ha
 - a hatósági ügy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló európai uniós rendeletek hatálya alá tartozik,
 - a nyugellátást vagy más ellátást szociális biztonsági, szociálpolitikai egyezmény alkalmazásával kell megállapítani,
 - a kérelmező magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik,
- az öregségi nyugdíjra jogosult személy, illetve hozzátartozói nyugellátás esetén az elhunyt jogszerző utolsó biztosítással járó jogviszonya rendvédelmi feladatokat ellátó szervvel (korábbi fegyveres szervvel), a Magyar Honvédséggel vagy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattal fennállt szolgálati viszony volt, vagy
 - az öregségi nyugdíjra jogosult személy, illetve hozzátartozói nyugellátás esetén az elhunyt jogszerző korábban szolgálati viszonyban állt valamelyik nemzetbiztonsági szolgálattal,
- az adategyeztetési eljárásban és a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által nyilvántartott adatokról szóló hatósági bizonyítvány kiadására irányuló eljárásban, ha
 - az ügyfél magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik,
 - az ügyfél az egyeztetési eljárás során jelzi, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló európai uniós rendeletek vagy szociális biztonsági, szociálpolitikai egyezmény hatálya alá tartozó, külföldön szerzett szolgálati idővel rendelkezik, illetve erről

- a szolgálati időről, jogosultsági időről szóló hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelemben - tájékoztatást kér,
- az ügyfél szolgálati viszonyban áll rendvédelmi feladatokat ellátó szervvel (korábbi fegyveres szervvel), a Magyar Honvédséggel vagy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattal, vagy
- az ügyfél korábban szolgálati viszonyban állt valamelyik nemzetbiztonsági szolgálattal,
- a fegyveres szerv hivatásos állományú tagja, volt tagja - a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 19. §-a szerinti - rögzített nyugdíjának megállapításával kapcsolatos hatósági ügyekben.

Az ügyfél lakóhelye, tartózkodási helye, illetve székhelye, telephelye szerint illetékes kormányhivatal jár el

- a kivételes nyugellátás-emeléssel és az egyszeri segéllyel kapcsolatos ügyekben, kivéve, amelyben a Magyar Államkincstár központi szerve (Központ) jár el.
- a tartozás mérséklésére, elengedésére és a fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló ügyekben, ha a tartozást járási hivatal vagy kormányhivatal írta elő,
- a foglalkoztatói adatszolgáltatással, a biztosítottak nyilvántartásba történő betekintési jogával, a kivonat készítésével és a nyilvántartásokkal kapcsolatos egyéb ügyekben,
- a hatósági ellenőrzések ügyében.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként

- jár el a hozzátartozói nyugellátások megállapításával kapcsolatos hatósági ügyekben, ha
 - a hozzátartozói nyugellátás összegét az elhunyt jogszerző öregségi nyugdíjának, korhatár előtti ellátásának, szolgálati járandóságának, táncművészeti életjáradékának vagy átmeneti bányászjáradékának már megállapított összegéből kell kiszámítani, - az elhunyt jogszerző után hozzátartozói nyugellátás megállapítására már sor került,
 - a hozzátartozói nyugellátást a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CX. törvény 18. § (4) bekezdése, vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 13. § (3a) bekezdése alapján kell megállapítani,
- intézkedik a nyugellátások és az általa folyósított más ellátások megemelésé iránt, és jár el az emeléssel kapcsolatos eljárásokban,

- a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt az ellátás visszafizetéséről és megtérítéséről,
- dönt a Tny. 84. § (3) bekezdése szerinti beszámításról,
- jár el öregségi nyugdíj folyósításának szüneteltetésével és a szüneteltetett nyugellátás újbóli folyósításával kapcsolatos ügyekben.

A Magyar Államkincstár központi szerve (Központ) nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként jár el

- a kivételes nyugellátás megállapításával kapcsolatos ügyekben, ideértve a továbbtanuló árva árvaellátásának kivételes meghosszabbítását is,
- a kivételes nyugellátás-emeléssel és az egyszeri segéllyel kapcsolatos ügyekben
 - hozzátartozói nyugellátás esetén,
 - engedélyezheti a nyugellátás méltányosságból történő megállapítását vagy emelését azzal, hogy nem engedélyezhető emelés, ha a rendszeres pénzellátás havi összege meghaladja a 90 000 forintot, vagy
- ha a kérelmet hozzá vagy a Nyugdíjfolyósító Igazgatósághoz nyújtották be,
- nyugdíjnövelés megállapítására irányuló, hivatalból induló eljárásokban,
- a tartozás mérséklésére, elengedésére vagy fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló ügyekben, ha a tartozást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság vagy a Központ írta elő.

Visszamenőlegesen megállapítható-e a nyugellátás?

A nyugellátás legkorábban az igénybejelentés napját megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg függetlenül attól, hogy már ezt az időpontot megelőzően is jogosult lett volna a kérelmező nyugellátásra. Az igénybejelentés időpontja az igénybejelentő lap benyújtásának, postára adásának a napja.

Visszamenőlegesen történő igényérvényesítés esetén nem folyósítható az öregségi nyugdíj 2018.július 26. előtti azon időszakra, ami alatt az öregségi nyugdíjas biztosítási jogviszonyban állt.

Visszavonható-e a nyugdíj megállapítása iránti igény?

A határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedése előtt igen. Ha az igénylő az igénybejelentését a döntés véglegessé válásáig visszavonja, a felvett nyugellátást harminc napon belül köteles visszafizetni.

Mely naptól állapítható meg a nyugellátás?

A nyugellátás attól a naptól állapítható meg, amely napon a jogosultsághoz szükséges feltételek bekövetkeztek. A biztosított betöltötte a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, és megszerezte a legalább 15 év szolgálati időt, vagy

a nők kedvezményes nyugdíjához igazolni tudja a 40 év jogosultsági időt. 2018. július 26-tól a biztosítási jogviszony megszüntetése nem feltétele az öregségi nyugdíj megállapításának.

Ha a saját jogú nyugellátást igénylő részére munkanélküliség esetére járó ellátást folyósítanak, a saját jogú nyugellátást legkorábban a munkanélküliség esetére járó ellátás folyósításának megszűnését követő naptól lehet megállapítani.

A baleseti hozzátartozói ellátás megállapítása iránti igényt mennyi időn belül lehet érvényesíteni?

Az üzemi baleset következtében meghalt személy hozzátartozója a halál napját követő két éven belül érvényesítheti igényét.

A fenti határidő után akkor lehet az igényt érvényesíteni, ha egykorú okirat (baleseti jegyzőkönyv, társadalombiztosítási vagy üzemi nyilvántartás, rendőrhatalósági eljárás során készült irat, orvosi lelet, boncolási jegyzőkönyv stb.) alapján kétséget kizáróan bizonyított, hogy üzemi baleset történt, továbbá a sérülés és a halál között ok-okozati összefüggés van.

Mi történik abban az esetben, ha a nyugdíjra jogosultság fennáll, azonban kereseti adatok hiányában a nyugellátás összegét nem tudják megállapítani?

Ha a nyugellátásra való jogosultság fennáll, de a nyugellátás összege a tárgyévi nyugdíj-megállapításhoz tartozó valorizációs szorzószámok hiánya, adathiány vagy egyéb ok miatt az eljárás megindulásától számított harminc napon belül nem határozható meg, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv nyugdíj előleget állapít meg. A nyugdíjelőleget a rendelkezésre álló adatok, a hatályos valorizációs szorzószámok és a nyugellátás megállapítására vonatkozó rendelkezések alapján hivatalból határozattal kell megállapítani.

Le lehet-e mondani a nyugellátásról?

A megállapított nyugellátásról lemondani, azt – mint a jogosult személyéhez kötött ellátást átruházni (engedményezni) – nem lehet.

IV. NYUGELLÁTÁSOK FOLYÓSÍTÁSA

Hogyan folyósítják a nyugdíjbiztosítási szervek által megállapított ellátásokat?

A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátás a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) nyugdíjfolyósító törzsszám alatt folyósítja.

A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását - a kormányrendeletben meghatározott esetekben a határozat vele való közlését követő tizenhárom napon belül, egyéb esetben a folyósításhoz szükséges adatokat tartalmazó elektronikus adatállomány beérkezését követő tizenhárom napon belül -

- pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján vagy a jogosult által megjelölt belföldi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,
- EGT-állam területén élők részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, valamely EGT államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,
- Magyarországgal szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött állam területén élő személy részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, a szerződő államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára, vagy
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett – gyermek árvaellátását a gyám, eseti gondnok által megjelölt gyámhatósági fenntartásos betétre vagy fizetési számlára történő utalással

teljesíti.

A nyugellátást havonta, forintban kell folyósítani, legkorábban attól a naptól kezdve, amelytől azt határozattal megállapították, a jogosultság megszűnésének (megszüntetésének) napjáig, de – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – legfeljebb a jogosult elhalálozásának napját magában foglaló naptári hónap utolsó napjáig.

A nyugdíjak folyósítási rendje szerint a bankszámlával rendelkezők egyenlegében legkésőbb minden hónap 12. napjáig megjelenik a nyugdíj. Aki készpénzben kapja a nyugdíját, annak az úgynevezett postai kifizetési naptárban meghatározott napon viszi ki a postás.

Mi történik akkor, ha a NYUFIG a megállapított nyugellátást késedelmesen folyósítja?

Ha a NYUFIG a megállapított nyugellátást a határozat kézbesítését követő 15 napon belül nem folyósítja, a késedelmesen folyósított nyugellátás összege után - a határidő lejártát követő naptól - késedelmi kamatot fizet. A késedelmi kamat naptári napokra számított mértéke a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Ha a saját jogú nyugdíjkérelem elbírálása alatt a kérelmező meghal, a hozzátartozó hol nyújthatja be a hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó kérelmét?

Ha a haláleset időpontjában a jogszerző már a nyugdíjra jogosultságát megszerezte, akkor is a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell a hozzátartozói kérelmet benyújtani, ha a saját jogú nyugdíj megállapító határozata még nem született meg.

Milyen adatváltozást kell bejelenteni?

A kormányhivatalnál kell bejelenteni a jogosultságot érintő változásokat. Például: özvegy házasságkötése, árva tanulmányainak megszakítása, stb.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell a folyósítást érintő változásokat bejelenteni: névváltozás, címváltozás, akkor is, ha folyószámlára történik a folyósítás (visszaérkezett levél nyomán beszüntethetik a folyósítást), számlaszám-változás, tartós külföldi tartózkodás, szabadságvesztés megkezdése, stb.

Jár-e nyugdíj a szabadságvesztés ideje alatt?

Ha a jogosult előzetes letartóztatását vagy szabadságvesztés büntetését tölti, nyugellátását kérelmére

- az általa – visszavonásig érvényes – meghatalmazással ellátott személynek,
- az általa megjelölt belföldi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlájára, vagy
- a büntetés-végrehajtási intézethez

kell folyósítani.

A nyugellátásból mekkora összeget lehet letiltani?

Az adós társadalombiztosítási nyugellátásából legfeljebb 33%-ot lehet levonni. A levonás a nyugellátásnak legfeljebb 50%-áig terjedhet az alábbi követelések fejében:

- gyermektartásdíj,
- jogalap nélkül felvett nyugellátás.

Több letiltás esetén a levonás a nyugellátásnak legfeljebb 50%-áig terjedhet. Az árvaellátásból - legfeljebb 50% erejéig - a jogalap nélkül felvett árvaellátást lehet levonni.

A nyugdíjas halála esetén kit illet meg az utolsó havi nyugellátás?

A jogosult halála esetén a fel nem vett nyugellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított egy éven belül.

Be kell-e jelenteni a nyugdíjas elhalálozását?

Igen, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál 15 napon belül. Ugyanannak a személyi körnek a kötelezettsége, akik az utolsó nyugdíj felvételére jogosultak.

Mi az eljárás, ha valaki egyszerre több nyugdíjbiztosítási ellátásra is jogosult?

Annak a személynek, aki egyidejűleg saját jogú és hozzátartozói ellátásra is jogosult, mindkét ellátás korlátozás nélkül megállapítható és folyósítható. Ha valaki két hozzátartozói nyugellátásra is jogosult, azok közül a számára kedvezőbbet választhatja azzal, hogy a másik hozzátartozói ellátás folyósítását szüneteltetni kell.

Meddig lehet a kiutalt, de fel nem vett nyugdíjat későbbi időpontban felvenni?

Az esedékessé vált és fel nem vett nyugellátást az esedékességtől számított öt éven belül lehet felvenni.

Lehet-e kérni a nyugellátás folyósításának szüneteltetését?

Az öregségi nyugdíj tárgyhónapra (tárgyhónapokra) járó folyósítását a jogosult kérelmére mindaddig szüneteltetni kell, amíg annak újbóli folyósítását nem kéri. A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

V. JOGORVOSLAT

A nyugdíj megállapítása vagy elutasítása tárgyában hozott határozat ellen lehet-e fellebbezéssel élni?

Amennyiben a nyugdíjigénylő nem ért egyet a járási hivatal határozatával, a határozat kézhezvételét követő 15 napon belül **fellebbezést** nyújthat be az elsőfokú határozatot hozó szervhez. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

Ha a fellebbezés alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, a döntését módosítja vagy visszavonja.

A fellebbezést a másodfokú eljárásra kijelölt Budapest Főváros Kormányhivatala bírálja el. A másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz, azonban ha valamennyi fellebbező visszavonja a fellebbezését, a másodfokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti. **A másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.**

A másodfokú eljárás befejeződéséig más típusú ellátás nem állapítható meg. Amennyiben a fellebbezés eredményre vezet, úgy az ellátás a jogosultság bekövetkezésétől, de legkorábban az igénybejelentés napját megelőző hatodik hónap első napjától jár.

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó többfokú közigazgatási eljárások esetén a közigazgatási pert az elsőfokon eljárt nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv ellen kell indítani.

A kivételes nyugellátás megállapítása, a kivételes nyugellátás-emelés engedélyezése, az egyszeri segély engedélyezése, a tartozás méltányosságból történő mérséklése, elengedése, valamint a fizetési kedvezmény engedélyezése ügyében hozott döntés ellen indított közigazgatási perben kizárólag semmisségre lehet hivatkozni.

VI. A NYILVÁNTARTÁS ADATAINAK EGYEZTETÉSE ÉS A SZOLGÁLATI IDŐJOGOSULTSÁGI IDŐ IGAZOLÁSA

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított, volt biztosított biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyaira és kereseteire, jövedelmeire vonatkozó, nyilvántartásba bejelentett adatokat az öregségi nyugdíjasknak nem minősülő biztosítottal, volt biztosítottal hatósági eljárás keretében egyezteteti.

Hogy indul az adategyeztetési eljárás?

Az egyeztetési eljárás a biztosított, volt biztosított elektronikus úton benyújtott kérelmére vagy hivatalból indul. A biztosított, volt biztosított egyeztetési eljárás lefolytatását naptári évenként egyszer kérelmezheti.

Az eljárás során a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv milyen adatokról értesíti a biztosítottat?

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárás hivatalbóli megindítását megelőzően a biztosítottat, volt biztosítottat értesíti az eljárás menetéről, továbbá részletes kimutatást küld az általa nyilvántartott következő adatokról:

- a biztosításban töltött időszakok, egyéb szolgálati idők, nők esetében a jogosultsági idők, valamint a korhatár előtti ellátás, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék igénybevételéhez szükséges, foglalkozáshoz kötött kedvezményre jogosító idők,
- a foglalkoztatók adatai,
- az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozó nyugdíjjáradék-köteles kereset, jövedelem,
- az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozóan a foglalkoztató által levont, befizetett nyugdíjjáradék, és
- azok a szolgálati időknek minősülő időszakok, amelyek után nem történt járadék-, illetve nyugdíjjáradék-fizetés.

Az adatközlést követően mi a biztosított teendője?

A biztosított, volt biztosított az értesítés vele való közlését követő hatvan napon belül nyilatkozik a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek azokról az általa ismert adatokról, amelyeket a nyilvántartás nem tartalmaz, vagy amelyek nem egyeznek meg a nyilvántartott adatokkal. A biztosított, volt biztosított az általa közölt adatokat igazoló, rendelkezésére álló okiratokat megküldi a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított, volt biztosított nyilatkozatának beérkezését, ennek hiányában a közlést követő 60 nap leteltét követő öt napon belül hivatalból megindítja az egyeztetési eljárást. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárás során bizonyítási eljárást folytathat le, e törvény alapján ellenőrzés lefolytatását kezdeményezheti, és az állami adóhatóságnál adategyeztetést, illetve adóhatósági eljárást kezdeményezhet.

Mennyi ideig tart az egyeztetési eljárás?

Az egyeztetési eljárás ügyintézési határideje hetvenöt nap. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárást határozattal zárja le. A határozatban fel kell tüntetni az adatmódosításokat, illetve a kért adatmódosítások megtagadásának okát, továbbá a biztosítottnak, volt biztosítottnak az egyeztetési eljárást követően nyilvántartott valamennyi adatát.

Van-e különbség az adategyeztetési eljárásban, ha a biztosított kéri az eljárás lefolytatását?

A kérelemre indult egyeztetési eljárás során a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv ugyanazt, a fent leírt eljárást folytatja azzal az eltéréssel, hogy a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a rendelkezésére álló adatokról szóló értesítést az eljárás megindítását (kérelem benyújtását) követő öt napon belül kell a kérelmezőnek megküldeni.

A kérelmező pedig a nyilatkozatát az értesítés vele való közlését követő harminc napon belül teheti meg.

Mely korcsoportok esetén indult, indul hivatalból eljárás?

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - a központi nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint - 2014. december 31-éig köteles volt az értesítést hivatalból megküldeni az 1955. és 1959. között született biztosítottak, volt biztosítottak esetében.

Az 1960. évben vagy azt követően született biztosítottak, volt biztosítottak esetében 2017. január 1-jétől ötéves korcsoportonként kell - a központi nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint az értesítést hivatalból megküldeni. Egy ötéves korcsoport kiértékelésére két év áll rendelkezésre.

Az egyeztetési eljárással érintett korcsoportokba tartozó biztosítottak, volt biztosítottak esetében a korábbi kiértékelési időszak lezárását követő két év elteltével hivatalból új értesítést kell küldeni. Az egyeztetési eljárást akkor is le kell folytatni, ha a korábbi egyeztetési eljárásra azóta megszűnt kizáró ok miatt nem került sor.

VII. NYUGDÍJEMELÉS, NYUGDÍJPRÉMIUM

Milyen módszerrel történik a nyugdíjak értékének megőrzése?

A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett **fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni (inflációkövető emelés)**.

Az öregségi nyugdíj emelésével azonos módon és mértékben emelkedik többek között a hozzátartozói és a baleseti hozzátartozói nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, az átmeneti bányászjáradék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági ellátás, a rehabilitációs ellátás, a baleseti járadék és a fogyatékosági támogatás.

A tárgyévi tervezett fogyasztói árnövekedést a központi költségvetésről szóló törvény tartalmazza. Ha a fogyasztói árak növekedésének tárgyévben várható mértéke legalább 1 százalékponttal meghaladja a törvényben meghatározott mértéket, akkor **november** hónapban – január 1-jére visszamenőleges hatállyal – **kiegészítő** nyugdíjemelést kell végrehajtani.

Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet **egy összegben** kell kiutalni.

A novemberi nyugdíjemelésnél a nyugdíjasok fogyasztói ár növekedésének – a tárgyév első nyolc hónapjának tényadatára alapozott – várható mértékét kell figyelembe venni, amennyiben az meghaladja a fogyasztói árnövekedés várható mértékét.

Egyösszegű (novemberi) kifizetés esetén a következő év januárjában a nyugellátás és a baleseti járadék összegét – **az éves emelés végrehajtását megelőzően** – meg kell emelni az egyösszegű kifizetés összegének alapjául szolgáló, kormányrendeletben meghatározott százalékos mérték egy tizenketted részével.

Mi a nyugdíjas fogyasztói árindex?

A nyugdíjemelés mértékének meghatározásához nem az általános árindexet használják, hanem a KSH által közzétett ún. nyugdíjas fogyasztói árindexet is, amelyet a nyugdíjasok fogyasztására nem jellemző termékek (például gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos tételek: iskolai étkezés, gyermeklábbeli stb.) elhagyásával, több ezer termék és szolgáltatás árának

folyamatos figyelésével alakítanak ki. Három kitüntetett termék-, illetve szolgáltatáscsoport – élelmiszerek, gyógyszerek, lakhatással kapcsolatos kiadások – aránya ugyanakkor a nyugdíjas fogyasztói kosárban mintegy 60%, míg a lakosság egészének fogyasztói kosarában ez az arány csak 45% körüli.

A fogyasztói árindex meghatározására egyébként a fogyasztásban fontos szerepet betöltő és azt lehetőleg hosszú ideig képviselő mintegy 1100 terméket és szolgáltatást, úgynevezett reprezentánst használ a Központi Statisztikai Hivatal. Havonta reprezentánsoként 30-150, összesen pedig százezernél több árat gyűjtenek.

Mit jelent a nyugdíjprémium?

Ha a bruttó hazai termék (GDP) növekedésének tárgyévben várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, és az államháztartás tárgyévi egyenlegcélja várhatóan teljesül, a tárgyév novemberében nyugdíjprémiumot kell fizetni. A nyugdíjprémium összege a november havi nyugdíj összegének 25 százaléka, de legfeljebb 20 ezer forint és a GDP növekedés 3,5 százalékot meghaladó mértékének szorzata.

VIII. MÉLTÁNYOSSÁG, KIVÉTELES NYUGELLÁTÁS, KIVÉTELES NYUGDÍJEMELÉS

A méltányosság gyakorlásának milyen formái vannak?

Méltányosságból

- kivételes nyugellátás megállapítására,
- a folyósított nyugellátás összegének kivételes emelésére, illetőleg
- egyszeri segély engedélyezésére kerülhet sor.

Az ügyfél lakóhelye, tartózkodási helye, illetve székhelye, telephelye szerint illetékes **kormányhivatal** jár el a kivételes nyugellátás-emeléssel és az egyszeri segéllyel kapcsolatos ügyekben, ha a kérelmező nyugellátásban részesül.

A Magyar Államkincstár központi szerve (Központ) jár el:

- a kivételes nyugellátás megállapításával kapcsolatos ügyekben, ideértve a továbbtanuló árva árvaellátásának kivételes meghosszabbítását is, és
- a méltányossági nyugellátás-emeléssel és az egyszeri segéllyel kapcsolatos ügyekben, ha a kérelmező hozzátartozói nyugellátásban részesül,
- rendkívül indokolt esetben nyugdíj megállapítás, vagy emelés esetén.

1. Kivételes nyugellátás megállapítása

Kinek a részére állapítható meg kivételes nyugellátás?

Az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személy, a megváltozott munkaképességű özvegy és az árva részére.

Milyen formában és hova kell benyújtani a kivételes nyugellátás megállapítása iránti kérelmet?

A kérelem az e célra rendszeresített, K15 kódjelű nyomtatványon (Kérelem-adatlap nyugellátás méltányossági alapon történő megállapításához) nyújtható be. A nyomtatvány a Magyar Államkincstár honlapjáról (nyugdijbiztositas.tcs.allamkincstar.gov.hu) letölthető.

A kérelmet pontosan kitöltve és aláírva a Magyar Államkincstár Központjához (Cím: 1054 Budapest, Hold u. 4. Postacím: 1909 Budapest) kell benyújtani. A kérelem kormányablakban is benyújtható.

A kérelemben meg kell jelölni azokat a különös méltánylást érdemlő körülményeket, amelyek a kivételes nyugellátás megállapítását, indokolják.

Ha a kérelmet a kormányhivatalhoz vagy járási hivatalhoz nyújtották be, a hivatal a kérelmet az elbíráláshoz szükséges adatok, igazolások beérkezését követő tizenöt napon belül a Központhoz továbbítja.

Mely esetben lehet a kivételes nyugdíjat megállapítani?

Abban az esetben állapítható meg

- kivételes öregségi nyugdíj, ha az öregségi nyugdíjkorhatárt elért kérelmező rendelkezik a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével,
- kivételes özvegyi nyugdíj, árvaellátás, ha az elhunyt jogszerző rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz, illetőleg az özvegyi nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével, és az özvegy, illetve árva megfelel az özvegyi nyugdíjra, illetve árvaellátásra való jogosultság feltételeinek, továbbá
- a kérelmező nem részesül a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének *i*) pontjában megjelölt rendszeres pénzellátásban, ide nem értve az időskorúak járadékát.

Rendkívül indokolt esetben mikor állapítható meg árvaellátás?

Rendkívül indokolt esetben kivételes árvaellátás megállapítható akkor is, ha

- az elhunyt az előírt szolgálati idő felével sem rendelkezett,
- az árva középfokú iskolában nem nappali rendszerű iskolai oktatásban vesz részt, vagy felsőoktatási intézményben nem nappali képzésben folytat tanulmányokat,
- az árva az elhunyt jogszerző halálakor a 16. életévét betöltötte, de a 18. életévét még nem töltötte be, és egészségi állapota - a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvényben foglaltak szerint - legfeljebb 30 százalékos,
- az elhunyt jogszerző Magyarországon nem szerezte meg a jogosultsághoz szükséges szolgálati időt, az árva alapvető szükségleteinek a biztosítása veszélyeztetve van, és az árvaellátásra való jogosultság fennállása a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek vagy szociális biztonsági (szociálpolitikai) egyezmény alapján figyelembe vehető szolgálati időre vonatkozó adatoknak a beérkezéséig nem bírálható el, vagy
- az árva 25 évesnél idősebb, de 27 évesnél fiatalabb, és felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanulmányokat folytat.

Meddig hosszabbítható meg az árvaellátás?

Kivételes árvaellátás a felsőoktatási intézményben első nappali alap- és mester- vagy osztatlan képzésben folytatott, az oklevél megszerzésére irányuló tanulmányok idejére, a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési időt meg nem haladóan, legfeljebb az árva 27. életévének betöltéséig állapítható meg. Az e bekezdésben foglaltak szerint méltányosságából a 25. életévét betöltött személy korábban megállapított árvaellátásának meghosszabbítása is engedélyezhető. Rendkívül indokolt esetben a Központ e feltételek hiányában is engedélyezheti a folyósított árvaellátás méltányosságából történő meghosszabbítását.

Mely esetben nem lehet kivételes nyugellátást megállapítani?

Nem állapítható meg kivételes nyugellátás, annak a személynek, aki

- előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, vagy
- tartós bentlakásos intézményben él, vagy árva esetén otthont nyújtó ellátásban részesül, illetőleg javítóintézetben van elhelyezve.

Milyen összegben engedélyezhető kivételes nyugellátás?

A kivételes nyugellátás engedélyezett összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének a másfélszeresét, de nem lehet kevesebb annak ötven százalékánál.

2. Kivételes nyugdíjmelés

Ki kérhet a kivételes nyugdíjmelést?

Nyugellátásban részesülő személy, abban az esetben, ha a folyósított nyugellátás és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének i) pontjában megjelölt, számára esetlegesen folyósított rendszeres pénzellátás – ide nem értve az időskorúak járadékát – együttes havi összege **nem haladja meg a 85.000,- forintot**. Rendkívül indokolt esetben a nyugdíjmelést a Központ engedélyezi, ha a havi jövedelem nem haladja meg a 90.000,- forintot.

Hova kell benyújtani a kivételes nyugdíjmelés iránti kérelmet?

A hozzátartozó nyugellátásban részesülő személy a kérelmet az e célra rendszeresített, K16 kódjelű nyomtatványon (Kérelem-adatlap nyugellátás méltányossági alapon történő emeléséhez) nyújtható be. A nyomtatvány Magyar Államkincstár honlapjáról (nyugdijbiztositas.tcs.allamkincstar.gov.hu) letölthető.

A kérelmet pontosan kitöltve és aláírva, **hozzátartozó nyugellátásban részesülő személy esetén**, a Magyar Államkincstár Központjához (Cím: 1081 Budapest, Fiumei út 19./a. Postacím: 1916 Budapest) kell benyújtani.

A saját jogú **nyugellátásban** részesülő személy a nyugdíjmelés iránti kérelmet a lakóhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalhoz nyújthatja be. A kérelem kormányablakban is benyújtható.

Ha a kormányhivatal megállapítja, hogy a kérelmező nem felel meg az általa engedélyezhető kivételes nyugellátás-emelés feltételeinek, de a rendkívüli elbírálás feltételei fennállnak, a kérelmet az iratokkal együtt megküldi a Központnak.

A kérelemben meg kell jelölni azokat a különös méltánylást érdemlő körülményeket, amelyek a kivételes nyugellátás megállapítását, indokolják.

Milyen időközönként állapítható meg kivételes nyugdíjmelés?

Kivételes nyugdíjmelés a nyugellátás megállapítását, továbbá a korábbi méltányossági nyugdíjmelést követő 3 éven belül nem állapítható meg. Rendkívül indokolt esetben a Központ 3 éven belül is engedélyezhet nyugdíjmelést.

A kivételes nyugellátás emelés engedélyezésénél kiket részesítenek előnyben?

A kivételes nyugdíjmelés engedélyezésénél előnyben kell részesíteni

- férfiak esetében a 35 évnél, nők esetében a 30 évnél több szolgálati idővel rendelkező személyt,
- a 70 éven felüli személyt,
- azt a kérelmezőt, aki saját háztartásában vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket nevelt, és
- azt a személyt, aki kivételes nyugellátás-emelésben korábban nem részesült.

A kérelem elbírálása során kiemelt figyelmet fordítanak különösen azokra a körülményekre, amelyek veszélyeztetik, illetőleg befolyásolják a kérelmező megélhetését vagy aránytalanul súlyos terhet jelentenek (tartós betegség, megnőtt gyógyszer- és lakásfenntartási költségek, a házastárs halála, tartásra köteles és képes hozzátartozó hiánya stb.)

A megállapító szerv indokolt esetben vizsgálhatja, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek-e, szükség esetén a kérelmezőt hiánypótlásra is felszólíthatja. A döntésről a kérelmezőt írásban értesítik.

Milyen összegben engedélyezhető kivételes nyugdíjmelés?

A kivételes nyugdíjmelés összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének 25 százalékát **(7.125,- forint)**, de nem lehet kevesebb annak 10 százalékánál **(2.850,- forint)**. Rendkívül indokolt esetben a Központ a feltétel hiányában is engedélyezheti egyszeri segély méltányosságból történő kifizetését azzal, hogy az engedélyezett segély összege nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott - az évközi emelésekkel növelt - legkisebb összegének háromszorosát,

3. Egyszeri segély

Mely esetben állapítható meg egyszeri segély a nyugellátásban részesülő személy részére?

Abban az esetben, ha olyan élethelyzetbe került, amely létfenntartását veszélyezteti. A kérelem elbírálásakor előnyben részesítik a kérelmezőt, ha az egyszeri segélyt katasztrófa, elemi csapás, közeli hozzátartozó halála, illetve a kérelmező vagy közeli hozzátartozójának betegsége miatt igényli. A kérelem elbírálásánál figyelembe veszik a kérelmezővel közös háztartásban élő, jövedelemmel nem rendelkező eltartottak számát is.

Az egyszeri segély akkor engedélyezhető, ha a kérelmező havi jövedelme nem haladja meg

- a 75.000,- forintot, ha a kérelmező közeli hozzátartozójával közös háztartásban él,
- a 85.000,- forintot, ha a kérelmező egyedül él.

Rendkívül indokolt esetben a Központ a feltételek hiányában is engedélyezheti az egyszeri segély megállapítását.

Milyen formában kell benyújtani az egyszeri segély megállapítására vonatkozó kérelmet?

A kérelem az e célra rendszeresített, K17 kódjelű nyomtatványon (Kérelem-adatlap az egyszeri segély igényléséhez) nyújtható be. A nyomtatvány Magyar Államkincstár honlapjáról (nyugdijbiztositas.tcs.allamkincstar.gov.hu) letölthető.

A kérelemben fel kell sorolni azokat a különös méltánylást érdemlő körülményeket, amelyek megalapozhatják a kérelem teljesíthetőségét. A kérelem elbírálásához mellékelni kell a rendkívüli körülményeket alátámasztó igazolásokat (pl. a kérelmező nevére kiállított temetési számla, egészségi állapotra, gyógyszerköltségre vonatkozó dokumentumok, stb.).

Hova kell benyújtani az egyszeri segély megállapítása iránti kérelmet?

A kérelmet pontosan kitöltve és aláírva, **hozzátartozó nyugellátásban részesülő személy esetén**, a kérelem benyújtható: hozzátartozói nyugellátás (árvaellátás) esetén a Magyar Államkincstár Központnál (Cím: 1054 Budapest, Hold u. 4. Postacím: 1909 Budapest), egyéb esetben a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatal nyugdíjbiztosítási igazgatási szervénél illetve a Magyar Államkincstár Központnál.

A kérelem kormányablakban is benyújtható.

Ha a kormányhivatal megállapítja, hogy a kérelmező nem felel meg az általa engedélyezhető egyszeri segély feltételeinek, de a rendkívüli elbírálás feltételei fennállnak, a kérelmet az iratokkal együtt megküldi a Központnak.

Az egyszeri segély évente hány alkalommal állapítható meg?

Az egyszeri segély a kérelmező számára évente csak egy alkalommal állapítható meg.

Milyen összegben kerül megállapításra az egyszeri segély?

Az egyszeri segély összege nem lehet kevesebb 15.000,- forintnál, de nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét (42.750,- forint). Ezen összeghatárt meghaladó egyszeri segélyt csak rendkívül indokolt esetben a Magyar Államkincstár Központja engedélyezhet.

Az egyszeri segély hogyan kerül kifizetésre?

Az engedélyezett egyszeri segélyt a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság utalja a nyugdíj folyósításával azonos módon.

Rehabilitációs ellátásban, vagy rokkantsági ellátásban részesülő személy részére engedélyezhető-e egyszeri segély?

A rokkantsági ellátás és a rehabilitációs ellátás nem minősül nyugellátásnak, ezért részükre egyszeri segély megállapítása nem engedélyezhető.

IX. A NYUGDÍJASOK ÉS A KORHATÁR ELŐTTI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK ADÓ ÉS JÁRULÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEI

Adóköteles bevételnek minősül-e a nyugdíj?

A nyugdíj, valamint a korhatár előtti ellátás **adómentes bevétel**, az adó megállapítás során nem kell összevonni az esetleges egyéb jövedelmekkel.

2012. január 1-jétől az 1955-ben vagy azt követően született, szolgálati nyugdíjban részesülő személynek a szolgálati nyugdíját szolgálati járandóság elnevezéssel folyósítják tovább. A szolgálati járandóságot létrehozó jogszabály (2011. évi CLXVII. törvény) szerint a csökkentés nem adó, hanem azzal azonos mértékű levonás, ezért csökkentéssel szemben az adókedvezmények automatikusan nem illetik meg a járandóságban részesülőt, csak e jogszabály külön rendelkezései alapján a családi adó- és járulékkedvezmény érvényesíthető.

Nyugdíjas munkavállalónak kell-e járulékokat fizetnie?

A saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott (ide nem értve az Mt. szerint munkaviszonyban álló saját jogú nyugdíjasnak minősülő személyt) a járulékalapot képező jövedelme után természetbeni egészségbiztosítási járulékot (4%) és nyugdíjjárulékot (10%) fizet. Ha a nyugdíj folyósítása szünetel, a saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott pénzbeli egészségbiztosítási járulékot (3%) is köteles fizetni. A munkaviszonyban álló nyugdíjas 2019-től a keresete után nem fizet sem egészségbiztosítási, sem nyugdíjjárulékot, így nyugdíjnövelésre sem lesz jogosult.

Ki minősül kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozónak?

Az az egyéni, illetve társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Ki minősül saját jogú nyugdíjasnak?

Az a természetes személy, aki

- a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti

nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,

- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül.

Milyen járulékfizetési kötelezettsége van a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozónak?

A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett, melynek havi összege 7.320,- forint.

Hogyan alakul a munkaviszonyban álló korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyek járulékfizetési kötelezettsége?

A munkaviszonyban álló, korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy a járulékalapot képező jövedelme után egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot (8,5%), valamint nyugdíjjárulékot (10%) fizet.

A korhatár előtti ellátásban, vagy szolgálati járandóságban részesülő személyek a nyugdíjjárulék megfizetésével további szolgálati időre szereznek jogosultságot, így az öregségi nyugdíjkorhatár elérésekor kérhetik a szolgálati idő újbóli megállapítását. Amennyiben az újonnan szerzett szolgálati idő figyelembevételével megállapított nyugdíj összege magasabb, mint a korhatár előtti ellátás összege, úgy a kedvezőbb összegű ellátást folyósítják.

Jogosult-e álláskereső járadékra a korhatár előtti ellátásban, vagy szolgálati járandóságban részesülő személy?

Igen, azonban a korhatár előtti ellátás folyósítását szüneteltetni kell azokra a hónapokra, amikor a jogosult álláskereső járadékban részesül.

Milyen járulékfizetési kötelezettsége van a korhatár előtti ellátásban, vagy szolgálati járandóságban részesülő egyéni, vagy társas vállalkozóknak?

A korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóságban részesülő személy nem minősül kiegészítő tevékenységet végző vállalkozónak ezért meg kell fizetniük a szociális hozzájárulási adót (19,5%) és az egyéni járulékokat (18,5%).

X. NEMZETKÖZI NYUGDÍJÜGYEK

1. Az európai uniós tagság és a nyugdíjak

Hogyan érinti a nyugdíjakat hazánk Európai Uniói tagsága?

Az Európai Unióban a nyugdíjak megállapításának és folyósításának, valamint a már megállapított nyugdíjak emelésének szabályait minden tagország önállóan határozza meg. A nyugdíj az adott ország nyugdíjszabályaitól és természetesen a teherbíró képességétől függ. Mindezekből következően a tagság annyiban érinti a nyugdíjak nagyságát, hogy az Unióban kedvezőbbek a gazdasági növekedés feltételei, gyorsabban bővülnek azok a források, amelyek nyugdíjra fordíthatók.

Azon személyek társadalombiztosítási helyzetének rendezését, akik élve a szabad mozgáshoz való jogukkal, több tagállamban is folytattak keresőtevékenységet, különböző rendszerekben létesítettek biztosítási jogviszonyt, szereztek szolgálati időt, az uniós koordinációs rendeletek szabályozzák. Az ezzel kapcsolatos ügyintézéshez kapcsolódó bővebb információk a Magyar Államkincstár honlapján megismerhetők: <https://nyugdijbiztositas.tcs.allamkincstar.gov.hu/hu/ugyintezes/nemzetkozi-ugyintezesi-tajekoztatok.html>

Nyugdíj szempontjából kiket érint hazánk Európai Uniói tagsága?

Azokat, akik egynél több uniós országban dolgoztak, vagy dolgoznak. A már nyugdíjban lévők közül azokat érinti, akiknek Magyarországon vagy az Unió országaiban szerzett szolgálati (biztosítási) idejét nem ismerték el nyugdíjban, nyugdíjainak megállapításánál. E körbe jellemzően olyanok tartoznak, akik csatlakozásunk előtt Magyarországon nem szereztek meg a jogosultsághoz szükséges szolgálati időt és olyan uniós országba távoztak, amelyekkel nem volt kétoldalú szociális biztonsági egyezményünk. (A közösségi szabályok az Unió 28 tagállama mellett az EGT-államok (Izland, Liechtenstein és Norvégia vonatkozásában, valamint Svájc esetében is alkalmazandók.)

Hogyan számolják ki a nyugdíjat azoknál, akik több országban szereztek jogosultságot?

A koordinációs rendeletek és a kétoldalú szociális biztonsági egyezményes szabályaink értelmében, amennyiben egy személy több uniós tagállamban, egyezmények esetén a másik szerződő fél országában is dolgozott, dolgozik, illetve dolgozni szándékozik, a nyugdíjának összege az arányos teherviselés elve alapján kerül kiszámításra és megállapításra.

Ha valaki **uniós országban is dolgozott, vagy dolgozni fog**, akkor minden olyan országtól - a megszerzett szolgálati (biztosítási) idő arányában - nyugdíjat (nyugdíjrészt) fog kapni, ahol egy évnél több szolgálati (biztosítási) időt szerzett, feltéve, hogy az összes idő összeszámításával nyugdíjjogosultságot szerzett. Az egy évnél kevesebb idő sem vész el, mert ezt az időt ahhoz az időhöz számítják, ahol az igénylő utoljára egy évnél hosszabb időn át dolgozott. Az egy évnél kevesebb biztosítási időre vonatkozó szabályok azonban a kétoldalú szociális biztonsági egyezményeinknél eltérőek lehetnek.

Az arányos teherviselés elve szerint, amennyiben egy személy több országban is dolgozott, az egyes országok az általuk fizetendő nyugdíjrészt saját jogszabályaik alapján számítják ki. Ennek során kétféle számítást alkalmaznak:

- abban az esetben, ha a nyugdíjat igénylő az adott országban elérte a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt, akkor úgy számolják ki a nyugdíjat, mintha csak az adott országban lenne jogosult.
- összeadják az egyes országokban szerzett szolgálati időket, és ha ez elegendő a jogosultsághoz, akkor megállapítanak egy „elméleti nyugdíjösszeget”. Ezt úgy határozzák meg, mintha az igénylő az összes időt az adott országban szerezte volna. Azután ennek az összegnek akkora hányadát számítják ki, amekkora hányadot az igénylő az összes szolgálati (biztosítási) időből az adott országban ért el.

Ha az igénylő megszerezte az adott országban a jogosultsághoz szükséges szolgálati időt, akkor a két számítási módon meghatározott összegből a kedvezőbbet állapítják meg és folyósítják nyugdíjként.

Ha az igénylő az adott országban nem szerezte meg a jogosultsághoz szükséges időt, akkor csak a másodikként említett számítás alkalmazható, így az ennek alapján meghatározott érték a nyugdíj összege.

Nyugdíjra jogosító idő-e a külföldi munkavégzés?

A munkavégzés minden tagállamban az adott ország szabályai szerinti biztosítással és így a nyugdíjra jogosító szolgálati (biztosítási) idő megszerzésével is jár. A biztosítási időket minden ország saját szabályai szerint nyilvántartja és felhasználja a nyugdíj kiszámításakor. Emellett a nemzetközi megállapítás során, megkeresésre, a többi érintettet illetékes szervet tájékoztatja az általa nyilvántartott időkről.

Hol intézik az uniós nyugdíjügyeket?

A kérelmeket azon ország illetékes intézményéhez kell benyújtani, ahol az igénylő lakik, feltéve, ha abban az országban is biztosítva volt. Ez utóbbi

feltétel hiányában annál az intézménynél kell előterjeszteni a kérelmet, ahol az igénylő legutóbb biztosítva volt.

Az igényt az illetékes intézmény szabályai (formanyomtatványai) alapján kell benyújtani. Az igénylőnek a többi ország intézményét megkeresni nem kell, erről az illetékes intézmény gondoskodik.

Hová fordulhatnak az érdeklődők kérdéseikkel?

A külföldi nyugdíjügyek - a szociálpolitikai, a szociális biztonsági egyezmények és az EU vonatkozó jogszabályai alapján járó ellátások, illetve a kivándorolt, külföldön élő vagy tartózkodó személyek igényeinek – intézésével, országos illetékességgel kizárólag Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala (1081 Budapest, Fiumei út 19/a.) jár el első fokon.

2. A hazánk által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmények és a nyugdíjak

Hogyan történik a nyugdíjak kiszámítása a kétoldalú szociális biztonsági egyezmények alapján?

Magyarország az elmúlt évtizedekben számos országgal kötött kétoldalú szociálpolitikai vagy szociális biztonsági egyezményt. A korábban megkötött egyezmények egy részét (magyar-német, magyar-osztrák, magyar-lengyel, magyar-csehszlovák) Magyarországnak az Európai Unióhoz történt csatlakozásával 2004. május 1-jétől az EU koordinációs rendeletei váltották fel. 2006. április 1-jétől a magyar-svájci szociális biztonsági egyezmény, 2007. január 1-jétől a magyar-bolgár, és a magyar-román szociális biztonsági egyezmény, 2013. július 1-jétől a magyar-horvát egyezmény helyett az EU rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az egyezmények 3 csoportra oszthatók:

Területi elven alapuló szociálpolitikai egyezmények

Az egyezmények lényege, hogy az ellátást a lakóhely szerinti állam illetékes intézménye állapítja meg a mindkét államban szerzett szolgálati/biztosítási idő alapján.

A magyar-szovjet egyezmény hatálya kiterjed a volt szovjet utódállamokra. Európai Unió csatlakozásával Lettország, Észtország, Litvánia vonatkozásában a koordinációs rendeletek rendelkezései irányadók Moldova vonatkozásában az új, arányos teherviselés elvét követő egyezmény 2014. november 1-jén lépett hatályba..

(A hasonló jellegű magyar-román egyezmény 1961. november 25-étől 2006. október 31-éig volt hatályban, melyet felváltott egy modern, pro-rata temporis

(arányos teherviselés) elvét követő egyezmény. Románia európai uniós csatlakozásával már a koordinációs rendeletek rendelkezési irányadók.)

Arányos teherviselés elvét követő szociálpolitikai egyezmények

(magyar-lengyel, magyar-csehszlovák, magyar-jugoszláv, magyar-bolgár egyezmények)

Az időarányos teherviselésen alapuló egyezmények lényege, hogy a két országban szerzett szolgálati idő minden esetben összeszámításra kerül, de mindkét állam illetékes szerve csak az adott országban szerzett szolgálati idő és az összes szolgálati idő arányának megfelelő nyugdíjrészt állapít meg és folyósít.

- A jugoszláv utódállamok (Szerbia, Montenegró, Macedónia, Bosznia-Hercegovina, Szlovénia, Horvátország) esetében az alábbiakat kell alkalmazni:
- Szerbia esetében a 2013. évi CCXXXIV. törvény rendelkezései irányadók 2014. december 1-jétől.
- Montenegró esetében a 2008. évi LXXII. törvény rendelkezései hatályosak 2009. április 1-jétől,
- Bosznia-Hercegovina esetében a 2009. évi II. törvény hatályos 2009. augusztus 1-jétől,
- Szlovénia esetében 2004. május 1-jétől az EU koordinációs rendeletei alkalmazandóak,
- Horvátország vonatkozásában 2013. július 1-jétől az EU koordinációs rendelkezéseit kell alkalmazni.

A magyar-bolgár szociálpolitikai egyezmény 1962. január 1-jétől 2006. június 30-ig volt hatályban, Bulgária vonatkozásában ezt követő időponttól a magyar-bolgár szociális biztonsági egyezmény, illetőleg 2007. január 1-jétől az EU koordinációs rendeletei alkalmazandóak.

Szociális biztonsági egyezmények

Az ilyen típusú szociális biztonsági egyezményekben a főszabály az, hogy ha a nemzeti jogosultság az adott országban fennáll, akkor a nemzeti ellátás kerül megállapításra. Ha az igénylő nem rendelkezik önálló nemzeti jogosultsággal, akkor a két országban szerzett szolgálati idő összeszámításra kerül és az adott országban szerzett és az összes szolgálati idő arányának megfelelő nyugdíjrész kerül megállapításra és folyósításra. Az egyezmény ettől eltérő rendelkezéseket is tartalmazhat.

Kétoldalú szociálpolitikai illetve szociális biztonsági egyezményeket kihirdető jogszabályok:

Jugoszlávia	1959. évi 20. törvényerejű rendelet
Szovjetunió	1963. évi 16. törvényerejű rendelet
Kanada	2003. évi LXIX. törvény
Korea	2006. évi LXXIX. törvény
Québec	2006. évi XVII. törvény
Montenegró	2008. évi LXXII. törvény
Bosznia-Hercegovina	2009. évi II. törvény
India	2010. évi XXIX. törvény
Ausztrália	2011. évi CXVII. törvény
Mongólia	2011. évi CXVIII. törvény
Japán	2013. évi CLII. törvény
Moldova	2013. évi CCXXXIII. törvény
Szerbia	2013. évi CCXXXIV. törvény
Albánia	2015. évi XVIII. törvény
Macedónia	2015. évi XXIII. törvény
Amerikai Egyesült Államok	2015. évi XXIX. törvény
Törökország	2015. évi XXX. törvény (még nem hatályos)

XI. INTÉZMÉNYEK

A következőkben a nyugdíjakkal kapcsolatos fontosabb intézmények tevékenységéről adunk rövid tájékoztatást, ezzel is megkönnyítve, hogy egyedi kérdéseikkel, problémáikkal az illetékes és hatáskörrel rendelkező szervet keressék meg.

Emberi Erőforrások Minisztériuma

1054 Budapest, V. ker., Akadémia u. 3.

Levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 609.

Honlap: www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

<http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma>

Ügyfélszolgálat: 1054 Budapest, Szalay u. 10-14.

telefon: (06-1)-795-3168

e-mail: ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu

Személyes ügyélfogadás:

Hétfő, szerda, péntek 9-12 óráig és

Kedd, csütörtök 13-16 óráig.

Az Ügyfélszolgálat telefonos elérhetősége:

Hétfőtől - csütörtökig 9-12 és 13-16 óra,

Péntek: 9-12 óra között (06-1-795-3168)

Az emberi erőforrások minisztere felelős több terület között a nyugdíjpolitikáért is. A miniszter a nyugdíjpolitikáért való felelőssége keretében

- előkészíti, a nyugdíjárulék- és nyugdíjbiztosítási járulékfizetés szabályozásáért felelős miniszterrel együttműködve a társadalombiztosítási nyugellátásokra vonatkozó jogszabályokat,
- meghatározza a nyugdíjpolitikával kapcsolatos területek szakmai felügyeleti rendszerét,
- ellátja a társadalombiztosítási nyugellátások rendszerének irányításával és szervezésével kapcsolatos feladatokat;
- koordinálja az idősek érdekeit szolgáló nemzetközi egyezmények végrehajtását.

Magyar Államkincstár

1081 Budapest, Fiumei út 19/a.

06-1 327-3600

Levelezési cím: 1054 Budapest, Hold u. 4.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2017. november 1-jétől beolvadt a Magyar Államkincstárba. A beolvadás következtében 2017. november 1-jétől már a Magyar Államkincstár jár el központi nyugdíjbiztosítási szervként.

Jogállását, szervezetét, feladatait és hatáskörét a 310/2017 (X.31.) *Korm. rendelet* szabályozza. A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) az államháztartásért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv.

A Kincstár

- a központi szervekből,
- a különös hatáskörű, országos illetékességű igazgatási szervekből és
- a területi szervekből áll.

A Kincstár központi szerve a Magyar Államkincstár Központ, amely a hatáskörébe tartozó feladatokat az ország egész területére kiterjedő illetékességgel látja el.

A Kincstár különös hatáskörű, országos illetékességű igazgatási szerve és - a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény alkalmazása során - a Kincstár nyugdíjfolyósító szerve a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (Nyugdíjfolyósító Igazgatóság).

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja a társadalombiztosítás keretein belül megállapított nyugellátásokat, nyugdíjszerű rendszeres pénzellátásokat, családtámogatási ellátásokat, a fogyatékosági támogatást és a vakok személyi járadékát.

A Kincstár területi szervei a megyei igazgatóságok.

Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYÚFIG)

1139 Budapest, Váci út 73.

Levelezési cím: 1820 Budapest

E-mail cím: nyufig@onyf.hu

Telefon: (06-1) 270-8999, 270-8800, 350-2755,
350-2355, 350-0155

Zöld szám: 06-80-204-884

Ügyfélfogadás:

H-K-Cs: 7:30-15:15

Sze: 7:30-18:00

P: 7:30-13:00

A Kincstár különös hatáskörű, országos illetékességű igazgatási szerve és - a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény alkalmazása során - a Kincstár nyugdíjfolyósító szerve a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (Nyugdíjfolyósító Igazgatóság).

Feladata a Nyugdíjbiztosítási Alapot terhelő, illetve más forrásból finanszírozott ellátások folyósítása, egyes – hozzátartozói – ellátások megállapítása, továbbá számos egyéb, a nyugdíjasok tömegét érintő feladat ellátása.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság székhelye Budapest, feladat- és hatáskörét az ország egész területére kiterjedő illetékességgel látja el. Elsőfokú nyugdíj megállapítási és nyugdíjfolyósítási feladat- és hatáskörrel rendelkezik, melynek keretében ellátja a külföldön élő, vagy külföldön tartózkodó személyek nyugdíjának külföldre utalását is. Elbírálja a nyugdíjasként elhunyt jogszerzők hozzátartozóinak igényét, és jogosultság esetén gondoskodik az ellátások megállapításáról, valamint ellátja a különböző jogszabályok alapján járó, nem társadalombiztosítási ellátásokkal kapcsolatos folyósítási és egyéb feladatokat stb.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV)

Vezetékes kék hívószám: (06-40) 42-42-42

06-20

06-30

06-70

} 33-95-888 (hálózaton belüli tarifával)

Honlap: www.nav.gov.hu.

Az állami adóhatóság a járulék- és tagdíjfizetési kötelezettség bejelentésével, a járulék- és tagdíj bevallásával, megfizetésével, nyilvántartásával, a járulékkötelezettség megsértésével kapcsolatos jogkövetkezmények megállapításával, a járuléktartozás beszedésével, behajtásával kapcsolatos hatósági ügyben, továbbá a járulékkötelezettség bevallásának ellenőrzésével összefüggő hatósági ügyekben jár el.

Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központja

Székhely: Budapest, 1013 Krisztina krt. 39.

Postacím: 1534 Budapest BKKP Pf. 777.

Telefon: 06-40-203-776, email: ugyfelszolgalat@mnbb.hu.

Honlap: ugyfelszolgalat@mnbb.hu

<https://www.mnbb.hu/fogyasztovedelem/nyugdij-celu-ongondoskodas>

Az MNB a PSZÁF jogutódaként a magán-nyugdíjpénztárak és az önkéntes nyugdíjpénztárak, – mint pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek – felügyeletével kapcsolatos feladatokat lát el, közreműködik e szervezetek társadalombiztosítással való együttműködése koordinálásában. Fogyasztóvédelmi központján keresztül kezeli a pénztárak pénzügyi tevékenységével kapcsolatos fogyasztói panaszokat is. Pénzügyi fogyasztóvédelmi panasz benyújtható a kormányablakon keresztül is.

Kormányablak – Integrált Kormányzati Ügyfélszolgálat

A területi közigazgatás átalakításának egyik fontos mozzanata a kormányhivatali és járási hivatali rendszer ügyfélszolgálati feladatait ellátó kormányablakok kialakítása. A kormányablakok országos hálózatának frekvenciált helyszínei biztosítják a magas színvonalú, integrált egyablakos ügyfélkiszolgálás lehetőségét minden állampolgár számára. Ezáltal a polgároknak nem kell több helyre elmenniük, és többféle ügyfélfogadási rendhez igazodniuk. Vannak olyan ügyek, amelyekben a kormányablakok kizárólag tájékoztatást tudnak adni és vannak olyanok, amelyekben szolgáltatást is tudnak nyújtani.

Az állampolgárok a kormányablakokban jelenleg több mint 1500 féle ügykört intézhetnek, kezdeményezhetnek, illetve kaphatnak tájékoztatást az eljárás menetéről.

A hatalmas információ mennyiség kezelhetősége érdekében szükség volt egy olyan, minden felhasználó (ügyintézők, telefonos és online ügyfélszolgálati alkalmazottak, lakosság) számára elérhető tudástárra, amely valamennyi ügyet egységes szerkezetben, mindig a legfrissebb, hatályosított változatban tartalmazza. A **Közigazgatási Tudástár** egy olyan web alapú interaktív felület, amely a szerkesztők segítségével nyomon követi a jogszabályi változásokat, valamint képes biztosítani az ügyekhez tartozó nyomtatványok elérését és a külső kapcsolatok jegyzékének kezelését (hivatkozások, linkek) is.

A Tudástárban jelenleg 79 nyugdíjjal kapcsolatos ügykör található. Az ügykörök és a kormányablakok elérhetősége:

<http://kormanyablak.hu/hu/feladatkorok>